

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 60
(1 вересня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	7
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	25
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	30
ПОЛІТИКА	51
ЕКОНОМІКА	57
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	61

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади»

Відповідно до Постанови (№ 2217а/П1), законопроект про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади (реєстр. № 2217а) попередньо схвалено.

Зокрема, законопроектом передбачається, що територія України поділена на громади. Громада є первинною одиницею у системі адміністративно-територіального устрою України.

Передбачається також, що адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, децентралізації влади, повсюдності та спроможності місцевого самоврядування, сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій.

Пропонується також вилучити з конституційного регулювання місцеві державні адміністрації та відповідно скасувати інститут голів місцевих державних адміністрацій. Передбачається утворення виконавчих органів місцевого самоврядування громади, які є підконтрольними та підзвітними раді громади.

Для нагляду за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування пропонується запровадити інститут префектів. Проектом передбачено, що префекта призначає на посаду та звільняє з посади за поданням Кабінету Міністрів України Президент України. Префект зупиняє дію актів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України з одночасним зверненням до суду.

Законопроектом враховано Комплекс заходів з виконання мінських домовленостей від 12 лютого 2015 р., відповідно до якого передбачено, що особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей визначаються окремим законом (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/114760.html>). – 2015. – 31.08).

31 вересня 2015 р. відбулося останнє пленарне засідання другої сесії Верховної Ради України восьмого скликання

Голова Верховної Ради України В. Гройсман з трибуни оголосив пленарне засідання Верховної Ради відкритим.

Під час проведення пленарного засідання президія та трибуна парламенту були заблоковані.

Голова Верховної Ради запропонував народним депутатам хвилиною мовчання вшанувати пам'ять померлого колеги І. Єремєєва.

Оголошуючи до розгляду законопроект щодо внесення змін до Конституції, В. Гройсман обґрунтував необхідність прийняття документа. Він наголосив, що в проекті немає жодного слова щодо спеціального статусу Донбасу. В. Гройсман акцентував увагу на тому, що децентралізація влади в Україні сприятиме формуванню середнього класу.

«Відповідно до висновку Конституційного Суду, пропонуваний проект змін відповідає Конституції України», – сказав В. Гройсман. Своє слово Голова Верховної Ради завершив тезою, що за кожну реформу в країні необхідно боротися.

Представник Президента України у Верховній Раді С. Кубів представив законопроект парламенту. За його словами, конституційна реформа – найважливіша для нашої держави. «Законопроект щодо децентралізації влади внесений до парламенту Президентом України як невідкладний», – зазначив С. Кубів.

Доповідач наголосив, що до окупованих територій Донбасу впроваджується лише спеціальний порядок здійснення самоврядування, а не надається статус спеціальних територій. «Немає в проекті жодного слова про спеціальний статус ДНР і ЛНР», – сказав С. Кубів. – «Гарантією контролю з боку держави за дотриманням Конституції буде прийняття окремого закону, який регламентуватиме здійснення місцевого самоврядування».

Голова Комітету з питань правової політики і правосуддя Р. Князевич нагадав, що Верховна Рада 16 липня 2015 р. включила до порядку денного законопроект № 2217 щодо внесення змін до Конституції як невідкладний.

«Відповідно до Регламенту, Комітет розглянув висновок Конституційного Суду та ухвалив рішення щодо прийняття проекту як такого, що відповідає Конституції України», – зазначив співдоповідач.

Від фракції Радикальної партії взяв слово Ю. Шухевич. Він сказав, що народні депутати поставлені перед вибором – децентралізація чи поширення авторитаризму влади. «Ми хочемо унітарності для України, але мусимо імплементувати мінські угоди. В умовах війни не можна змінювати Основний Закон. Пропоновані зміни – це зрада національних інтересів, приниження нашої гідності, адже нам диктують ззовні, якою має бути Конституція України», – наголосив промовець. За словами Ю. Шухевича, Європа змушує український народ прийняти зміни до Основного Закону на угоду Путіну.

Голова депутатської фракції Політичної партії «Об'єднання "Самопоміч"» О. Березюк зазначив, що мінські угоди стали інструментом смерті. «Не можна тренувати український народ і народних депутатів, як собаку Павлова», – наголосив промовець.

За його словами, впровадження інституту префектів – шлях до знищення Української держави, адже не можна приймати зміни до Конституції в часи смуту і війни. «Доборолась Україна до самого краю», – завершив свій виступ О. Березюк словами Кобзаря.

Голова фракції «Опозиційного блоку» Ю. Бойко висловився на підтримку законопроекту.

На думку голови депутатської фракції «Батьківщини» Ю. Тимошенко, Україна має чудові взірці роботи зі змінами до Основного Закону ще з часів Пилипа Орлика.

«Натомість на сьогодні цей процес не об'єднує нас. Немає консенсусу, лише розбрат. Конституційний Суд свого часу підтримав “диктаторські закони” Януковича. Тож йому немає довіри. У таких умовах не можна змінювати Конституцію. Це – не дорога до миру!», – наголосила доповідач. Ю. Тимошенко зазначила, що Іловайський та Дебальцевський котли відбулися після підписання ганебних мінських угод. «Це не дорога до миру, а діаметрально інший процес. Наша мета – йти за національними інтересами й встановити мир, розпочати нові результативні переговори», – завершила промову голова фракції.

Співголова депутатської групи «Партія “Відродження”» В. Бондар зазначив, що група в цілому підтримує децентралізацію влади, передачу на місця реальних повноважень і фінансів. «Але ми маємо застереження до форми децентралізації і виступаємо проти впровадження інституту префектів», – наголосив промовець. – «Не можна просто приймати рішення щодо змін до Конституції. Фракція ухвалила рішення про вільне особисте голосування. Ми вимагаємо залучення наших представників до підготовки остаточного проекту змін до Основного Закону».

За словами заступника депутатської групи «Воля народу» А. Деркача, у проекті не йдеться про децентралізацію влади, але це краще чинної системи в Україні. Він зазначив, що фракція підтримуватиме документ.

Голова депутатської фракції «Народного фронту» М. Бурбак висловився щодо підтримки проекту постанови, адже прийняттям цього документа розпочинається процес децентралізації, «натомість потрібно ухвалити всі необхідні закони для підготовки впровадження змін до Конституції».

Голова депутатської фракції «Блок Петра Порошенка» зазначив, що децентралізація – головна вимога Майдану. «Ми мусимо надати місцевим громадам право обирати місцеву владу, поховати УРСР – тоталітарну й корумповану!», – наголосив промовець. За словами Ю. Луценка, Україна не може самотужки вистояти проти агресії Путіна без допомоги ЄС і США.

На завершення дискусії Голова Верховної Ради В. Гройсман зазначив, що проект змін до Конституції підтриманий Венеціанською Комісією.

Проект постанови «Про попереднє схвалення проекту закону “Про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади”» № 2217а/ПІ був прийнятий 265 голосами.

В. Гройсман закриття пленарне засідання, а також оголосив про закриття другої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/Plenarni_zasidannya/114764.html). – 2015. – 31.08).

Звернення Президента щодо голосування у Верховній Раді змін до Конституції України

Дорогі українці!

Сьогодні Верховна Рада у першому читанні ухвалила зміни до Конституції в частині децентралізації. Це, нарешті, відбулося після більше ніж річних широких обговорень.

Я свідомо йду на те, щоб поділитися частиною своєї влади на користь місцевих громад і підкріпити це відповідним перерозподілом фінансових ресурсів. Щоби більше грошей, більше влади на місцях і в громадах кореспондувалися з більшою відповідальністю, більшим впливом громад і громадян.

Децентралізація докорінним чином змінює політичну систему України. Вона веде нас до європейської моделі самоврядування. І вона є частиною мого мирного плану. У цьому сенсі сьогоднішнє голосування – нелегкий, але послідовний крок до миру.

У Москві, зрозуміло, дуже нервують, бо не отримали того, що хотіли. «Кремлю не сподобалися зміни до Конституції». «МЗС Росії забракувало українську конституційну реформу». «Бойовики незадоволені, що Київ не узгодив з ними зміни». Такими заголовками цими днями рясніють газети та Інтернет.

Ви лише згадайте, які вимоги нам висували ще минулого року. Вони хотіли не просто федералізації, а конфедерації, у якій з десятків українських областей були би до Росії прив'язані більше, ніж до сусідів по Україні! Потім мріяли про те, що бойовики впливатимуть на ключові зовнішньополітичні рішення, матимуть право вето на вступ України до Європейського Союзу чи НАТО. Але замість усього цього – скупий рядок про особливості місцевого самоврядування. Невже хтось думає, що добитися цього було так просто? За це – слава українським воїнам, і спасибі українським дипломатам.

А що було би, якби сьогодні Верховна Рада не проголосувала за зміни до Конституції? На порядок зросла б загроза руйнації міжнародної проукраїнської коаліції. Зникло би з порядку денного питання про продовження санкцій, які дуже боляче б'ють по агресору. Цілком реальною стала би перспектива залишитися сам на сам з агресором.

Шановні співвітчизники!

Дуже прикро, що частина депутатів коаліції, замість того, щоб свою кипучу енергію направити на боротьбу із зовнішнім ворогом, атакували Президента та Верховного головнокомандувача власної країни, а також розгорнули кампанію проти наших найближчих союзників – Сполучених Штатів Америки, Німеччини, Франції, Європейського Союзу.

Я жодним чином не стверджую, що вони агенти Москви. Хтось, замість того, щоб зайняти відповідальну позицію, став у позу – красиву, але цинічну та небезпечну для країни. Хтось – повівся не як державні діячі, а як

егоїстичні політикани, які не бачать далі 25 жовтня, коли вибори до місцевих органів влади.

Крім як ударом у спину, як ще можна назвати ті події, які вже після голосування розгорнулися сьогодні під Верховною Радою?! Це була антиукраїнська акція, за яку всі її організатори, без виключення, усі представники політичних сил, мають понести сувору відповідальність – юридичну. І я проконтролюю, бо сьогодні у мене відбулася зустріч з усіма силовиками. Дані чіткі завдання щодо прозорості розслідування процесу і притягнення до відповідальності не лише виконавців, а й організаторів, включаючи політичних. Намагалися штурмувати Раду. Кинули бойову гранату. Уцілили прямо в серце і вбили бійця Національної гвардії! Поранили близько 120 гвардійців і працівників міліції, серед яких – велика кількість учасників АТО, є навіть орденоносці.

Завдяки дипломатичним зусиллям останнього тижня, у тому числі і моїй безпосередній участі під час поїздки до Брюсселю, вже три дні, як обходиться без обстрілів з важкої артилерії. Уже три дні, як на Донбасі нема вбитих серед наших воїнів. Зате хтось, заради реклами своїх партійних прапорів і кількох місць у райраді, вбиває захисників Вітчизни в Києві.

Кому на руку грали, на чий млин лили воду сьогодні ці так звані псевдопатріоти? Відповідь очевидна.

Дорогі співвітчизники!

Сьогоднішнє голосування, до якого цілком природно для конституційних питань загальнонаціональної ваги долучилися і позафракційні, – з усією відповідальністю заявляю, що конституційні зміни мають об'єднувати всю Верховну Раду, і це не означає переформатування коаліції. Не йміть віри спекуляціям на цю тему. Чинна коаліція, попри сьогоднішні події в Раді, продовжить працювати, бо саме так треба в інтересах України! Інші варіанти не розглядаються навіть у теорії. Це моя тверда позиція.

Україна сьогодні підтвердила свою репутацію надійного партнера, посилила імідж країни, яка виконує взяті на себе міжнародні зобов'язання і виконує мінські угоди, на відміну від Росії. І якщо Москва не схаменеться, восени будуть продовжені персональні санкції проти осіб, причетних до аншлюсу Криму та окупації Донбасу, а на початку наступного року – і секторальні економічні санкції.

Сьогоднішнє голосування не остаточне, але воно дасть величезне поле для маневру українській дипломатії. А фінальне рішення наприкінці року, коли треба буде триста голосів, запевняю вас, дорогі співвітчизники, буде залежати від того, як протягом цих кількох місяців розвиватиметься ситуація на Донбасі, і наскільки Росія виконуватиме мінські угоди.

Проект змін до Конституції не передбачає особливого статусу для Донбасу. Це, на мою думку, лише кліше, яке для певних політичних сил стало передвиборчою технологією, елементом чорного піару проти змін до Конституції, проти Президента.

Більше того, ми прибираємо з чинної Конституції ст. 92, яка передбачає теоретичну можливість проголошення спеціального статусу для окремих міст. Щоб не було навіть щонайменшої юридичної зачіпки для «параду суверенітетів».

Щодо специфічного порядку здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей, то він визначається окремим законом, який вже двічі ухвалювався Верховною Радою України (попереднього і цього скликання). Термін його правочинності – три роки, із яких один уже майже минув. Більша частина статей цього закону наразі призупинена. Вони можуть запрацювати лише після проведення на цих територіях виборів згідно з українським законодавством і стандартами ОБСЄ. І лише після виведення з території України російських військ і зброї, після відновлення нашого контролю за всім кордоном з Росією. Хто проти цього?

Відтак зміни до Конституції означають не втрату територій, а навпаки – дають шанс і перспективу політико-дипломатичним шляхом врегулювати, забезпечити та повернути під суверенітет України окуповані території.

Ми обов'язково переможемо, комбінуючи зміцнення обороноздатності держави з політико-дипломатичними зусиллями.

Слава Україні!

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 31.08).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Стан виконання мінських домовленостей у контексті перспектив мирного врегулювання конфлікту на Донбасі

Збройний конфлікт у Донецькій та Луганській областях триває вже більше року. Протягом усього цього часу українська влада за підтримки провідних світових лідерів докладає всіх зусиль задля мирного врегулювання конфлікту. Мирний процес відбувається в «мінському» та «нормандському» форматах. У рамках мінських переговорів у процесі беруть участь Україна, Росія та ОБСЄ з залученням представників ДНР/ЛНР. У рамках групи працюють також чотири підгрупи, які займаються точково питаннями економіки, безпеки, політики та соціального забезпечення. «Нормандський формат» представлений лідерами України, Німеччини, Франції та Росії – П. Порошенком, А. Меркель, Ф. Олландом і В. Путіним. Уперше вони зустрілися для обговорення кризи в Україні 6 червня минулого року під час заходів, присвячених 70-річчю висадки військ союзників у Нормандії. З того

часу в ЗМІ переговори за участю представників цих країн називають зустрічами у «нормандському форматі».

Перша зустріч мінської контактної групи відбулася 5 вересня 2014 р. і завершилася підписанням плану мирного врегулювання ситуації на Донбасі, що отримав назву «Мінський протокол». Він складався з 12 пунктів і передбачав серед іншого відведення великокаліберної зброї на відстань не менше 15 км з кожного боку, створення зони безпеки завширшки не менше 30 км, виведення всіх іноземних збройних формувань і так званих найманців з території України, звільнення заручників.

Президент України П. Порошенко того ж вечора, 5 вересня, наказав припинити вогонь. «Розраховую, що ці домовленості, включаючи припинення вогню та звільнення заручників, будуть чітко виконуватися», – заявив він тоді. Проте російська сторона та бойовики не квапилися з виконанням. Уже в ніч на 7 вересня ними було здійснено обстріл Маріуполя.

Наступна зустріч контактної групи відбулася 19 вересня. За її результатами підписали меморандум про реалізацію протоколу від 5 вересня. Меморандум складався з дев'яти пунктів, основні з яких стосувалися припинення застосування зброї обома сторонами, зупинки підрозділів і формувань на позиціях станом на 19 вересня, заборони на застосування всіх видів зброї та наступальних дій.

Виконання мінських домовленостей стало предметом обговорення президентів України та Росії у Мілані в жовтні минулого року. П. Порошенко і В. Путін, за словами тодішнього президента Єврокомісії Ж. М. Баррозу, домовилися про виконання мінського протоколу «для створення довіри між сторонами». Не зважаючи на це, уже 2 листопада на підконтрольних бойовикам територіях Донецької та Луганської областей пройшли так звані «вибори», на яких було обрано лідерів самопроголошених республік. Росія ж продовжувала надсилати так звані гуманітарні конвої на захоплені українські території, порушуючи всі міжнародні норми.

17 листопада Рада голів МЗС країн ЄС закликала поновити роботу мінської тристоронньої контактної групи. Провести її зустріч попередньо домовилися 9 грудня. Проте сторона бойовиків у підсумку скасувала ці плани. Так само без пояснення причин вони відмовилися зустрічатися 21 грудня. Переговори відбулися 24 грудня і тривали понад п'ять годин. По їх закінченню учасники відмовилися коментувати результати. Уже потім у ЗМІ з'явилася інформація про те, що бойовики хотіли змінити текст протоколу. Другий раунд зустрічі – 26 грудня – так і не відбувся.

Тим часом, ситуація продовжувала загострюватися. Бойовики продовжували обстрілювати блокпости українських військових і Донецький аеропорт, який 22 січня був зруйнований вщент. 22 січня з міномету була обстріляна зупинка громадського транспорту в Донецьку, загинули сім мирних мешканців. 24 січня під обстріл «Градів» потрапив район «Східний» в Маріуполі. Загинула 31 людина.

Згодом жорсткі бої почали точитися в районі Вуглегірська, що на Донеччині, куди російські бойовики увірвалися із танками та піхотою.

Також, за інформацією прес-центру АТО, бойовики проводили передислокацію значних сил у напрямку Дебальцевого та Вуглегірська. Відбувалося це за кілька днів до анонсованих чергових перемовин у мінському форматі, які мали відбутися 31 січня.

Загострення ситуації на Донбасі стало причиною чергової зустрічі в Мінську 11 лютого, цього разу і в «нормандському», і в тристоронньому форматах. План мирного врегулювання, з яким виступили Франція і Німеччина, був попередньо узгоджений з Президентом України П. Порошенком під час візиту до Києва А. Меркель, а потім з В. Путіним на переговорах у Москві між російським президентом і канцлером Німеччини.

У результаті 17-годинних переговорів за закритими дверима лідери «четвірки» прийняли декларацію на підтримку «Комплексу заходів з виконання мінських угод», який згодом підписали учасники Тристоронньої контрактної групи – представник ОБСЄ Х. Тельявіні, другий Президент України Л. Кучма, посол РФ в Україні М. Зурабов, представники ДНР/ЛНР О. Захарченко та І. Плотницький.

Головними пунктами «Комплексу заходів» стали негайне та повне припинення вогню в Донецькій та Луганській областях, яке має розпочатися в 00 годин 00 хвилин за київським часом 15 лютого; виведення всіх іноземних збройних формувань і найманців з території України під наглядом ОБСЄ; обмін усіх заручників у зоні конфлікту за принципом «всіх на всіх» не пізніше, ніж на п'ятий день після відводу важких озброєнь; забезпечення безпечної доставки, зберігання та розподілу гуманітарної допомоги; забезпечення помилування та амністії шляхом введення в чинність закону, що забороняє переслідування і покарання осіб у зв'язку з подіями, що мали місце в окремих районах Донецької та Луганської областей України; повне відновлення соціально-економічних зв'язків з окупованими бойовиками територіями, включаючи соціальні перекази, такі як виплата пенсій та інші виплати; проведення конституційної реформи в Україні із набранням чинності до кінця 2015 р. нової Конституції, яка передбачає ключовим елементом децентралізацію, а також прийняття постійного законодавства про особливий статус окремих районів Донецької та Луганської областей тощо.

Підтвердженням прийняття світовою спільнотою мінських домовленостей стала резолюція Ради Безпеки ООН щодо України. У ній, зокрема, було схвалено декларацію, оголошену за підсумками переговорів, та наголошено, що всі сторони конфлікту в Україні повинні повною мірою імплементувати мінські домовленості. Резолюція закликала всі сторони на Донбасі до дотримання режиму «припинення вогню» за будь-яких обставин.

Українські політологи схвально оцінювали угоди. Зокрема В. Карасьов наголошував, що під час переговорів Україні вдалося відстояти кілька ключових позицій, які дають змогу вважати досягнутий компроміс доволі вигідним. «У документах немає згадок про ДНР чи ЛНР, ідеться лише про окремі території Донецької та Луганської областей. У них не йдеться про жодну федералізацію. Ці позиції ми відстояли, це головне».

Водночас експерти наголошували на тому, що самі по собі підписані документи не гарантують замирення на Донбасі, а те, як вони реалізовуватимуться, є відкритим питанням. За словами політолога В. Фесенка, «навряд чи можна було б сподіватися на те, що в цих обставинах можна було підписати угоду, в котрій чітко були б прописані гарантії виконання всіх її пунктів. Тому минулорічні проблеми залишаються актуальними й зараз. Надійних гарантій і механізмів контролю за припиненням вогню немає».

Майже відразу після початку «перемир'я» – 15 лютого 2015 р. – спеціальна моніторингова місія ОБСЄ зафіксувала обстріл позицій української армії збройними загонами російських терористів, що застосовували артилерію, міномети та системи залпового вогню під Дебальцевим, Донецьком і Луганськом. Загалом за першу добу «тиші» (15 лютого 2015 р.) російські терористи завдали 112 ударів по позиціях українських військ. Надалі подібна ситуація спостерігалася фактично щодня. Більше того, вже після підписання мінських угод бойовики захопили м. Дебальцеве, під час боїв за яке загинули сотні військових, а також здійснювали спорадичні збройні операції проти України, зокрема поблизу Мар'їнки Донецької області. Застосування бойовиками важких озброєнь дали підстави представникам влади та експертам говорити про нові загрози зриву мінських домовленостей та подальшу ескалацію конфлікту на Сході (<http://iac.org.ua/minsk-2-politiko-pravoviy-prismak-neeefektivnosti/>).

Крім порушення пункту про припинення вогню, далекими від виконання залишилися й інші умови, зафіксовані у Мінську. За оцінками Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ, так і не відбулося остаточного відведення важкої артилерії від лінії розмежування. Спостерігачі СММ ОБСЄ заявляють про відсутність або невідповідність частини важкого озброєння, яке має бути відведене від лінії розмежування на спецмайданчики ЗСУ, ДНР та ЛНР. У контрольованому ДНР Комсомольському безпілотний літальний апарат СММ помітив концентрацію бойових танків, бронетранспортерів, бензовозів, коробок з артилерійськими боєприпасами. У населеному пункті Безіменному, який також перебуває під контролем ДНР, безпілотник зафіксував танки, БМП. В інших контрольованих ДНР областях БПЛА СММ побачив ще вісім танків. СММ також повідомила про отримання листа від міністерства оборони України про те, що важкі озброєння будуть перебазовані назад до лінії зіткнення у зв'язку з тим, що вони назвали реальною загрозою напад навколо Мар'їнки на початку червня.

При цьому, всупереч пункту мінських угод щодо забезпечення безперешкодної роботи місії ОБСЄ, бойовики не пускають їх на ділянку поруч з державним кордоном з Росією, який перебуває на окупованій території, або не дозволяють проїхати на територію, підконтрольну бойовикам. На деякі території, контрольовані бойовиками, місія не може потрапити взагалі, у деяких пересувається лише з ескортом бойовиків.

Останнім часом на території, підконтрольній бойовикам, посилюється тиск на представників моніторингової місії ОБСЄ: проти їхньої діяльності в

Донецьку та Луганську пройшли акції протесту, нещодавно невідомі спалили в Донецьку чотири автомобілі спостерігачів. Крім того глава ОБСЄ І. Дачич повідомив, що спостерігачі вже кілька разів потрапили під обстріл.

На думку місії, такі дії говорять про те, що на Донбасі є люди, які хочуть, щоб ОБСЄ перестала доповідати про те, що відбувається на підконтрольній бойовикам території. Подібної думки дотримуються й експерти. «Звичайно ж, підпали автомобілів у Донецьку, акції тиску, все це робиться, щоб “видавити” ОБСЄ з території ДНР та ЛНР. Щоб сепаратисти за підтримки РФ безкарно порушували домовленості», – говорить В. Фесенко.

Діалог щодо проведення місцевих виборів відповідно до українського законодавства так і не розпочався. Верховна Рада змогла у встановлені мінськими угодами строки проголосувати постанову, яка визначає території з особливим самоврядуванням. Однак, оскільки відведення важкої техніки досі не відбулося, питання виборів на належному рівні не обговорюється. У Києві кажуть, що «деокупація» території Донбасу є необхідною умовою для проведення там місцевих виборів. Натомість О. Захарченко заявив, що вибори на непідконтрольній Україні території відбудуться за законами ДНР 18 жовтня.

Один із найважливіших пунктів цієї угоди, що стосується обміну полоненими, також залишається проігнорованим, оскільки російська сторона не йде на контакт щодо врегулювання проблеми обміну «всіх на всіх», оскільки офіційних даних про заручників терористи не подають. Офіційно на території Росії перебуває 11 українських заручників (у тому числі Н. Савченко, О. Сенцов). Насправді ж у заручниках бойовиків залишається більше 300 українців, частина з них перебуває на території РФ.

Пункт стосовно доступу гуманітарної допомоги також недостатньо врегульований. Бойовики не пропускають місії Червоного Хреста, українська сторона не може передати свою допомогу на її ж територію, оскільки бойовики пропускають лише російські вантажівки з невідомим нам вмістом. Так звані «гумконвої з Росії» заїжджають на територію України через неконтрольовану ділянку кордону всупереч нормам міжнародного права, бо прикордонники й митники не мають змоги оглянути машини та їх вміст.

Блок питань, що стосується відновлення соціально-економічних зв'язків і банківського сектору на нині окупованих територіях лише почали обговорювати 14 травня під час першого засідання підгрупи з економічних питань Тристоронньої контактної групи. Поки жодних рішень немає. Відомо тільки, що під час зустрічі обговорювалися питання банківської сфери, відновлення інфраструктури, в тому числі мостів, та налагодження роботи підприємств Донбасу.

Попри те, що Київський апеляційний адміністративний суд вирішив, що уряд має виплачувати пенсії та інші соцвиплати на Донбасі, у Кабміні кажуть, що цього не станеться. «Пенсійний фонд не може фізично здійснити проплати на неконтрольованій території», – констатує міністр соцполітики П. Розенко. А міністр юстиції П. Петренко заявив, що оскаржить рішення

суду у вищій інстанції, та вкотре пообіцяв, що після звільнення непідконтрольних Києву територій тамтешні мешканці отримають соцвиплати у повному обсязі.

Згідно з мінськими домовленостями, відновлення Україною контролю над державним кордоном у зоні конфлікту має розпочатися наступного дня після місцевих виборів. Тому реалізацію цього пункту домовленостей ще навіть не починали обговорювати.

Поки не дійшла справа і до виконання пункту щодо виведення всіх іноземних збройних формувань, військової техніки, а також найманців із території України під наглядом ОБСЄ, та роззброєння всіх незаконних груп. В оприлюдненій у Росії доповіді Б. Немцова «Путін. Війна» зазначається, що в боях в Україні загинули щонайменше 220 російських солдатів. Беззаперечні докази особистої участі російських військових у бойових діях у Східній Україні надала група «Атлантична рада» у звіті «Ховаючись на очах: війна Путіна в Україні». Натомість, напротивагу конкретним доказам, Росія продовжує наполягати, що її регулярних військ на території Донбасу немає.

Один із заключних пунктів мінських домовленостей стосувався проведення в Україні конституційної реформи до кінця 2015 р. Попри те, що це питання належить до політичного блоку, а не безпекового, Росія й бойовики почали одразу наполягати на внесенні змін до української Конституції. Представники окупованих територій в ультимативній формі запропонували свої зміни до Конституції, де вимагають, по суті, повну автономію з фінансовими та політичними обов'язками України.

Так само активно представники окупованих територій наполягають на законі про амністію. Закон про звільнення від кримінальної та адміністративної відповідальності учасників подій на території Донецької та Луганської областей був ухвалений ще 16 вересня 2014 р. Однак тодішній спікер О. Турчинов у листопаді повідомляв, що не підписав його й не направив на підпис президентові П. Порошенку. Тож документ так і не набрав чинності.

Отже, за півроку з моменту укладення мінських домовленостей вони так і не почали діяти повною мірою. «Мінськ, безумовно, вичерпав себе. Надій на результативність уже немає. Одна зі сторін, ключова сторона, – Росія не планує змінювати свою позицію, і розраховувати на те, що мінські угоди будуть працювати, не доводиться», – вважає колишній міністр закордонних справ України В. Огризко.

Професор кафедри політології Києво-Могилянської академії О. Гарань, у свою чергу, нагадує, що мінські угоди «залишаються єдиними домовленостями, які фіксують хоч якісь обов'язки з боку Росії. Але на цьому їх переваги, схоже, й закінчуються».

З іншого боку, відзначають експерти, з часу підписання мінських домовленостей у політичному та військовому сенсі багато чого змінилося. Україна обрала новий парламент, було створено новий уряд, українська армія істотно посилилася. Підписавши мінські домовленості, обидві сторони виграли час, насамперед, для того, аби з'ясувати свою основну стратегію під

час війни. Україні це давало певну гарантію, що Росія не здійснить повномасштабного втручання, а також можливість обміркувати свої подальші кроки та дії, у випадку поглиблення конфлікту.

Мінські домовленості також дали час для повноцінного привернення уваги міжнародного співтовариства, світових держав-лідерів до ситуації на Донбасі та можливість заручення їхньою підтримкою: фінансовою, політичною, дипломатичною та військовою. Україні неодноразово вдавалося заявити на міжнародній арені про свої мирні наміри, відстоювання світових демократичних цінностей і зокрема цінностей Європи, шлях до якої вона обрала.

Росія, у свою чергу, користуючись добре відпрацьованою інформаційною блокадою, також посилювала свої війська, збільшувала присутність військової техніки на українських кордонах, й продовжувала маніпулювати суспільством. Зрештою, це також був час і для мешканців Донбасу, для остаточного усвідомлення та переосмислення місця та ролі Росії у цій війні.

Сьогодні на Донбасі спостерігається найбільш напружена ситуація з часу підписання лютневого перемир'я. Кількість обстрілів українських сил кардинально зросла. Навіть під час останнього раунду переговорів Тристоронньої контактної групи у Мінську на початку серпня українські позиції обстріляли більше 100 разів за день.

Чергові перемовини в Мінську, що відбулися 3 і 4 серпня, завершилися нічим. Тристороння контактна група працювала паралельно з підгрупою з питань безпеки, яка мала розробити та парафувати остаточний текст анонсованої угоди про відведення від лінії зіткнення на Донбасі озброєння калібру менш ніж 100 мм. На цю угоду як шлях до замороження конфлікту сподіваються на Заході. Також за створення 30-кілометрової буферної зони виступає й Президент України П. Порошенко.

Попередня домовленість з цього питання у Мінську була досягнута ще 21 липня. І 3 серпня мало б стати своєрідною переломною датою. Експерти говорили про те, що підписана угода стане «Мінськом-3». Та угоди так і не підписали, а ворог і далі використовує навіть важку артилерію, яка вже давно мала бути відведена.

«Поведінка Росії повністю перекреслює всі спроби мирного формату врегулювання процесу та де-факто говорить про торпедування Москвою мінських домовленостей. Щоденні військові провокації і злочини на Сході нашої країни показують, що публічна полеміка РФ щодо відведення танків та озброєння калібру менш ніж 100 мм є спробою ворога створити сприятливі передумови для наступу російсько-терористичних угруповань», – наголошує секретар РНБО О. Турчинов (<http://www.lvivpost.net/polityka/n/31404>).

Слід зауважити, що бойовики звинувачують українську сторону в невідведенні угоди про буферну зону. Російські ЗМІ повідомили, що цього тижня в Мінську Київ нібито відмовився відводити війська від Донецька, Золотого, Щастя та «бахмутської» траси. І через це в майбутньому контактна група розгляне дві редакції угоди – початкову з відведенням озброєння

вздовж усієї лінії зіткнення, та запропоновану українською стороною. Цю заяву представника ЛНР В. Дейнего швидко розтиражували російські ЗМІ.

Як заявив натомість заступник глави Адміністрації Президента України А. Таранов, «якби все залежало виключно від однієї сторони, рішення було б прийняте. Але необхідно виходити з того, що, на жаль, сторона, яка не бажає цього робити, робить усе для провокування наших збройних сил на заходи у відповідь».

Загострення конфлікту на Донбасі обумовлене «Мінським глухим кутом», вважає В. Карасьов. «Ми виграємо час. Путін нервує. ДНР і ЛНР разом з ним. Тому вони починають таку точкову військову активність», – пояснює експерт. Їхня тактика – спровокувати масштабні військові дії та спробувати повторити те, що було рік тому, а потім, як у лютому, примусити до якогось Мінська-3. Або змусити Захід натиснути на Україну з тим, щоб ми виконували мінські угоди так, як це вигідно ДНР, ЛНР і Росії, з чим і так певною мірою згодні Німеччина і Франція. Тобто ця військова активність – для примусу до діалогу. Тут їхнє головне завдання – усадити за стіл переговорів ДНР, ЛНР і Україну, почати так званий внутрішньонаціональний політичний діалог із виборів в Донбасі тощо (http://zik.ua/ua/news/2015/08/20/karasov_rozповiv_chym_zavershytsya_novuuy_n_astup_boyovykiv_na_donbasi_618009).

«Росія йде за моделлю Мінська. Уперше вони видряпали та нав'язали Мінськ-1 після Іловайська. Другого разу – після Дебальцево, Мінськ-2. А тепер вони хочуть якийсь Мінськ-3. Або змусити Україну виконувати Мінськ-2 так, як це розуміє Москва, як це вигідно ДНР і ЛНР. А саме: легалізувати, дати їм провести вибори та дозволити бути на правах якоїсь автономії, з якимось особливим статусом у складі України. Увійти до України економічно, а політично лишатися незалежними від Києва і залежними від Росії», – наголошує В. Карасьов.

При цьому політолог вважає, що Мінська-3 не буде. Якихось дійсних реалізацій політичної частини мінських угод у цьому році, на його думку, очікувати не варто. У кращому разі це переноситься на 2016 р.

За версією В. Карасьова, варіант розвитку ситуації лише один – заморожування за Придністровським сценарієм. Воєнним шляхом подолати конфлікт уже неможливо, бо ніхто не має шансів на велику військову перемогу, але і дипломатичним шляхом теж скористатися сьогодні неможливо, переконаний експерт. Сторони не йдуть на поступки. Отже, ні війни, ні миру – замороження конфлікту в жеврійному стані.

На тлі неефективності переговорів у «мінському форматі» й очевидного невиконання досягнутих домовленостей більшість експертів наполягають на недосконалому цьому форматі. «Він запобіг великій війні, але не прибрав умов для відновлення боїв», – вважає В. Карасьов. Водночас багато хто з експертів згадує про «жневський формат», із якого починалось урегулювання, коли конфлікт на Сході України лише починався у квітні 2014 р. «Жневський формат» передбачає участь США, цілого ЄС (а не лише Німеччини та Франції), а також України і Росії.

Участь США, на яких Росія у військовому та геополітичному плані все ж вимушена зважати, на думку Г. Перепелиці, безумовно допомогла б. «Безумовно, якби були представлені США, то це було б значно вагомніше. І Росія більше рахувалася б із позицією США в таких форматах, – зазначає експерт. – А так Путін вважає Євросоюз слабким, розколотим і, чесно кажучи, він з ЄС не рахується. І не буде мати великого значення, чи буде там на переговорах ще й Могеріні чи ще хтось – значення великого це не матиме».

У разі зміни формату переговорів щодо української кризи включення в них США бачиться найбільш логічним і необхідним, зазначає професор політології Києво-Могилянської академії О. Гарань. Повернення до «Женевського формату», який передбачає участь України, Росії, Європейського Союзу і США політолог вважає оптимальним варіантом.

В. Фесенко, у свою чергу, не вважає це панацеєю. «США неофіційно і так вже долучилися. Вони ведуть переговори з РФ, але прорив не відбувається. Єдине, до чого можуть призвести мінські домовленості, – заморожування конфлікту», – вважає експерт (<http://ukr.segodaya.ua/ukraine/sto-dney-posle-minska-2-chto-izmenilos-620603.html>).

Екс-міністр закордонних справ України В. Огризко взагалі виступає за переговори не в рамках круглого столу, а у форматі «міжнародна коаліція – агресор». «За одним столом мають бути країни, які дотримуються норм міжнародного права, які ці норми поважають, які чують одна одну і живуть за єдиними цивілізаційними правилами. Це повинні бути гаранти територіальної цілісності України: США, Великобританія, Франція, Німеччина, Європейський Союз, НАТО», – зазначив екс-міністр.

На думку В. Огризка, саме такій коаліції вдасться виробити ефективну політику проти російської агресії. «А коли Росія сидить за круглим столом і всім розповідає, що вона – гарант забезпечення миру, а сама його щодня порушує, назвати це можна тільки театром», – підкреслив він.

Дипломат, екс-генконсул України у Стамбулі, голова правління ініціативи «Майдан закордонних справ» Б. Яременко, у свою чергу, вважає, що питання формату переговорів взагалі є другорядним на тлі чіткого визначення справжніх завдань України в переговорах. «Якщо українська дипломатія й надалі буде використовувати міжнародні переговори для того, щоб брати на себе односторонні зобов'язання, не досягаючи припинення вогню, не ставлячи питання про повернення анексованих територій, не закріплюючи це на папері, то жоден формат не буде ефективним», – вважає експерт.

Критика «нормандського» і «мінського» форматів, у рамках яких ведуться перемовини про врегулювання конфлікту на Донбасі, прозвучала й одразу від кількох провідних політиків. Так, на думку першого президента незалежної України Л. Кравчука, кризу на Донбасі на основі мінських угод врегулювати неможливо. «Мінський документ не має міжнародного статусу, його не підписували ні президенти, ні прем'єри, ні міністри. Нехай хтось з

українських чиновників, аналітиків, політдіячів назве хоч один приклад позитивного вирішення проблем Донбасу на основі мінських угод. Україна весь час перебуває в принизливому положенні, виконуючи мінські угоди».

Л. Кравчук вважає, що основою для вирішення українського питання в широкому плані повинні бути Будапештські угоди, підписані в 1994 р. (Україна відмовилася від ядерної зброї, а США, РФ і Англія стали нашими гарантами безпеки). «РФ відмовилася від їх виконання, а чому тоді не можуть виконувати взяті на себе зобов'язання США, Великобританія, Франція, Китай? Вони також приєдналися до цієї угоди. Чому вони не заявляють про готовність захищати незалежність України? Угоду повинні підписати, якщо ми хочемо миру на Донбасі, Порошенко і Путін за участю президента США, канцлера Німеччини, і прем'єра Великобританії. Мирний план Порошенко хороший, але він розроблений для цивілізованих держав, а не для бойовиків так званих ДНР-ЛНР. Перше, що потрібно – припинити вогонь. Тоді можна йти далі. Поки цей крок не зроблений, все інше – ілюзії. Щоб припинити вогонь, потрібно поставити миротворчі війська ООН. Путіна словами не переконати: тільки економічною, політичною, науково-технічною силою та повною ізоляцією», – переконаний колишній президент (<https://ukr.media/ukrain/242109/>).

Конфлікт на Донбасі не вирішити ні в «мінському», ні в «нормандському форматі», вважає екс-Президент України В. Ющенко. Він вважає збройний конфлікт у Донецькій та Луганській областях глобальним, і тому переконаний, що вирішувати його також потрібно глобальними засобами.

«Сьогодні у світі ми маємо шість конфліктів, один з них гарячий. Я стверджую, що на Сході ми маємо геополітичний конфлікт, глобальний конфлікт і тому інструментарію національного для його врегулювання – нема. Ми повинні підкреслити й артикулювати ясно і чітко, для того, щоб вирішити глобальний конфлікт, його потрібно навчитися глобальним інструментом вирішувати», – констатує В. Ющенко (<http://infoua.org/news-130828-konflikt-na-donbasi-ne-vyrishyty-ni-v-minskomu-ni-v-normandskomu-formatakh-v-yuschenko.html>).

З цієї причини, за його словами, нежиттєздатні ні «мінський», ні «нормандський формат». Так, у «нормандському форматі» мирних переговорів не присутня друга сторона конфлікту.

«У мене великий песимізм, коли ми говоримо про “нормандський формат”. Що таке “нормандський формат”? Це коли Німеччина – спостерігач, Франція – спостерігач, Росія – спостерігач, Україна – сторона. Що може цей формат вирішити? Нічого. Тому що в конфлікті як мінімум дві сторони, іншого боку немає. Крісло агресора – порожнє, крісло гаранта – порожнє, крісло посередника – порожнє, усі – спостерігачі», – підкреслив В. Ющенко.

У «мінському форматі», на думку екс-президента, недоліків не менше. Він також додав, що у цьому процесі мирного врегулювання конфлікт на Донбасі і зовсім виставляють як громадянський.

«Що таке “мінський формат”? Це коли Росія – спостерігач, ОБСЄ – спостерігач, Україна, в особі президента Кучми, – сторона, і друга сторона – Захарченко. Ініціатори хотіли сказати, що взагалі це конфлікт український і тому Україні потрібно сісти за стіл, якби з джерелом агресії, яким є якийсь Захарченко. Насправді джерелом війни є Путін, а Захарченко не є джерелом агресії», – сказав В. Ющенко.

Так званий «мінський процес» – це план Путіна, який за домовленістю з ним втілює П. Порошенко, заявив під час онлайн-конференції на порталі «Главред» голова Центру досліджень політичних цінностей О. Доній, оцінюючи перспективи мінського процесу (<http://expres.ua/news/2015/08/05/146447-oles-doniy-poroshenko-chitko-vtilyuyey-plan-putina>). За його словами, «ніякі дипломати у мінському процесі насправді участі не беруть. Так званий “мінський процес” – це план Путіна, який за домовленістю з ним втілює П. Порошенко. Виглядає так, що ці домовленості вони уклали ще до президентських виборів. Вони проявлялися спочатку в “Мирному плані” Порошенка, потім у мінських угодах, які насправді повинні легітимізувати концепцію Путіна про те, що в Україні відбувається не російська агресія, а “громадянська війна”. У подальшому бандитські режими ЛНР і ДНР повинні бути інкорпоровані в політичне тіло України з фактичним правом вето на європеїзацію, демократизацію та українізацію. П. Порошенко чітко втілює цей план Путіна, і, зрештою, зламалися всі західні союзники, помічаючи, що Україна діє узгоджено з Росією, і вони легітимізували, на жаль, цей процес. Поки буде Порошенко при владі, внутрішнє руйнування України згідно з мінським процесом продовжуватиметься».

У статті для видання Politico старший науковий співробітник Атлантичної ради США А. Каратницький та професор права Університету Сіті в Лондоні А. Райлі наголошують на неефективності мінського процесу (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27187400.html>).

Експерти наголошують, що всі кроки з виконання домовленостей виконує лише Україна: відведення важкого озброєння, конституційні реформи, децентралізація та виплата пенсій мешканцям окупованих територій. Разом з тим міжнародні спостерігачі відзначають, що РФ та підтримувані нею сепаратисти лише нарощує потужність у зоні бойових дій.

«З російською армією і російськими найманцями, що становлять щонайменше третину сил у Східній Україні, та з 85-тисячним російським військом, розташованим поблизу східного кордону України, немає жодних ознак того, що президент Путін прагне демілітаризації», – пишуть А. Каратницький та А. Райлі.

На думку експертів, Україна та Захід повинні шукати альтернативних підходів.

«Такі підходи повинні враховувати кілька цілей: а) залучення міжнародних інститутів; б) захисту прав українських громадян у регіонах, окупованих сепаратистами; в) економічний тиск на Росію», – йдеться у статті.

За словами авторів, Росію необхідно офіційно оголосити окупантом, а з тією кількістю доказів – захоплені та загиблі російські солдати, фото у соцмережах, зброя російського виробництва в зоні конфлікту – це буде нескладно. Крім того, РФ повинна понести фінансову відповідальність за окупацію.

«Відповідно до ст. 69 протоколу Женевської конвенції окупант несе відповідальність для потреб населення», – пишуть експерти, наголосивши, що замість України виплатою пенсій на окупованих територіях і забезпеченням енергоносіями повинна займатися Росія.

«Україна може розпочати підрахунок втрат, понесених державою, компаніями та громадянами. Юридичні процеси можуть бути розпочаті в Європейському суді з прав людини, а також у ряді інших міжнародних установ. Справа ЮКОСа показує, що міжнародний судовий процес може зайняти роки, але в кінцевому підсумку може дати результат. Тим не менш, у випадку з Україною, втрати від окупації потенційно можуть забезпечити більш швидке рішення», – йдеться в статті.

«По-перше, якщо міжнародні трибунали визнають Росію окупантом, це зашкодить репутації російської держави. По-друге, Росії доведеться запобігати арештам іноземних активів. По-третє, у масштабі міжнародних зобов'язань Росії зрозуміло, що ці зобов'язання впливатимуть на кредитоспроможність російської держави. Ці три чинники можуть змусити російську державу до врегулювання конфлікту», – резюмують експерти.

Україна потребує більш динамічних відносин із ЄС, а примушування Києва будь-якою ціною виконувати мінські угоди лише грає на руку Путіну, вважає Г. Грессель, берлінський аналітик із військових питань і політики щодо східноєвропейських держав. ЄС може втратити Україну, якщо європейці спільно не переосмислять своєї стратегії щодо Росії, каже експерт із Європейської ради міжнародних відносин (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/27173264.html>).

«Я дещо здивований тим, наскільки “Мінськ” нині подається, як єдине рішення цього конфлікту. Насправді, “Мінськ-2” – це тільки дорожня карта першої мінської угоди, і сам документ дуже розмитий. Його пункти, особливо ті, що стосуються українських адміністративних реформ, можна інтерпретувати, як завгодно. Російське тлумачення цього тексту дуже відрізняється від українського і західного. Ми бачимо щоденне порушення режиму припинення вогню і понад 90 % цих випадків походять із російського боку. Немає достатнього моніторингу будь-якого відведення важкої техніки чи військової ситуації на лінії бойового зіткнення. Спостережна місія ОБСЄ не має належних можливостей для роботи. Тобто, навіть ці найпростіші пункти не виконуються», – зазначає Г. Грессель.

За словами експерта, Захід може, з одного боку, закликати до укладення нової угоди, яка наразі дуже небажана: росіяни притримуються старої, відтягують і обходять імплементацію її положень, додаючи все нові вимоги. Вони не хочуть ні відмовитися від «Мінська-2», ні бути точнішими в її формулюваннях. З іншого боку, можливий перехід до замороження

конфлікту, але при цьому українці повинні бути впевнені: визнання цих територій не буде, а решта України продовжить рух до Європи. І все це маючи на думці, що коли режим у Росії поміняється і з'явиться людина, з якою можна буде вести розмову, все стане на свої місця. Але ця опція можлива тільки за умови, що Україна матиме гарантії, що жодних заворушень, спроб чи сепаратистських інцидентів в інших її районах не буде.

Г. Грессель бачить проблему в тому, що європейське підштовхування України до того, щоб вона поступово в односторонньому порядку де-факто визнала так звані ДНР-ЛНР і реорганізувала соціально-економічні зв'язки з Донбасом – все це грає на руку Росії. Її ж мета – створити дуже нестабільну Україну, яка не здатна рухатися в одному чіткому напрямку. З іншого боку, вона хоче перекинути витрати Донбасу зі свого гаманця – до гаманців України та європейців. Донбас для Росії – це козир для дестабілізації України зсередини, розхитування її зовнішньої політики, і водночас, аби все це відбувалося за рахунок Заходу. Така нинішня російська стратегія. На жаль, багато коментарів, що лунають на Заході, загалом мають благі наміри, але стратегічно вони немудрі, а тому грають на руку Кремлю.

Оночасно із намаганнями допомогти Україні децентралізувати владу процес реформування повинен бути відділений від мінського процесу, вважає німецький аналітик. В іншому випадку це зробить нелегітимними всі зусилля. По-друге, стратегія відносно Росії дійсно повинна бути переглянута. Ця держава не виконує мінських угод, висуває нові вимоги, які у разі їх реалізації підірвуть суверенітет України. Росія не відмовилася від надії заманити як Захід, так і Київ у пастку «боснізація», тобто, створити недієздатну державу шляхом її невдалої федералізації. Захід повинен тактично маневрувати, бо будь-яке рішення, що спирається на односторонні поступки з боку Києва, стійкого успіху не принесе: Москва буде вимагати більше, доки не досягне своєї мети, тобто, повного провалу України.

Останнє й не менш важливе те, що Захід повинен зміцнити динаміку відносин з Україною. Скажімо, застосування Угоди про асоціацію може бути основою для нових ініціатив. Не слід забувати, що, чим менше Європейський Союз буде безпосередньо сприяти Україні, тим більше результат процесу трансформації в цій державі буде відрізнятися від європейської моделі. Адже серед українців наростає розчарування і навіть обурення позицією та методами Заходу в допомозі Україні владнати ситуацію на Донбасі, зокрема тим, як дипломати ЄС та Америки чинять інтенсивний тиск на деяких українських законотворців. Враження таке, що Україна у сенсі імплементації «Мінська-2» повинна щось віддавати, водночас нічого не отримуючи взамін. Вони себе відчують дещо зрадженими в процесі «дипломатичних торгів», які наразі тривають. Захід потребує Росію для іранського чи інших питань, тож хоче умиротворення ситуації на Донбасі. У результаті, українці почуваються проданими у результаті цих торгів, що їх обурює, констатує Г. Грессель.

У статті в газеті The Financial Times колишній глава польської дипломатії Р. Сікорський заявив, що мінські мирні угоди не працюють і

однією з причин цього, на його думку, є те, що в переговорному форматі не представлений весь Європейський Союз, а лише Німеччина з Францією.

«У Мінську було досягнуто угоду про перемир'я, однак бої на Сході України тривають і це відкинуло Європу на десятиліття назад... У питанні України ЄС навіть немає за столом переговорів. Натомість Франція та Німеччина, жодна з яких не має спільного кордону з Україною, взяли на себе управління російською агресією, лише з частковим успіхом», – вважає Р. Сікорський.

Р. Сікорський бачить проблему в тому, що Берлін і Париж замінили собою увесь ЄС на переговорах щодо врегулювання українського конфлікту. На його думку, створення інститутів президента Європейської ради (нині ним є Д. Туск) та високого представника з зовнішньої та безпекової політики (нині ним є Ф. Могеріні) було позитивним явищем і мало на меті представлення ЄС як єдиного цілого.

«Росія використовує ЄС для створення роз'єднаності, вона докладає особливі зусилля для притягнення на свій бік держав, які мають мало впливу», – написав Р. Сікорський.

Варшава не вперше висловлює невдоволення «нормандським форматом». Раніше колишній чільний польський європарламентар П. Коваль назвав «нормандський формат» «логікою Ялти», маючи на увазі розділ Європи 1945 р. на Ялтинській конференції провідними державами. А під час телефонної розмови 14 серпня між лідерами України та Польщі новий польський президент А. Дуда висловився за можливе залучення Польщі до переговорного процесу щодо врегулювання конфлікту на Сході України.

«Я запитав Президента Порошенка, чи мінські угоди виконуються? Він відповів, що ні, не виконуються, що бої весь час тривають, і що це є тліючий конфлікт, який протікає з більшою чи меншою активністю... Як бачимо, миру немає. Тому, на мою думку – і я про це сказав пану президенту – варто було би провести переговори в ширшому форматі, за ширшою формулою, якщо йдеться про участь держав. Я би пропонував, щоб це були ті найсильніші європейські держави, але також і сусіди України», – сказав А. Дуда в інтерв'ю Польському радію.

Пропозицію Польщі відразу ж розкритикували Москва і сепаратисти, заявивши про відсутність необхідності розширення списку переговорників. Зокрема ватажок ДНР Д. Пушилин заявив, що «збільшення числа країн, які беруть участь у переговорному процесі в Мінську щодо мирного врегулювання на Донбасі, тільки погіршить ситуацію, тому ми будемо блокувати такі ініціативи».

Колишній дипломат, голова правління фонду «Майдан закордонних справ» Б. Яременко вважає, що ініціатива Польщі продиктована, насамперед, внутрішньою політикою і спробою А. Дуди виправдати очікування власного електорату (<http://ua1.com.ua/publications/varianti-dlya-donbasu-chi-e-alternativa-minsku-8126.html>).

«Польща розчарована тією роллю і увагою, яка їй приділяється з боку НАТО та ЄС. Виборці А. Дуди очікують збільшення значущості Варшави на

міжнародній арені. В останню чергу така ініціатива продиктована інтересами зупинки війни на Сході України, хоча Польща в будь-якому разі підтримує Україну», – зазначає Б. Яременко. На думку експерта, не зрозуміло, «що на переговорах будуть робити країни, які можуть відчувати наслідки конфлікту на собі, але не можуть реально вплинути на конфліктуючі сторони, – такі, як Польща». Тому більш раціонально дипломат вважає пропозицію А. Дуди про включення в переговори щодо Донбасу США.

«Зрозуміла позиція Польщі, яка хоче долучитися і збільшити свою власну вагу як у ЄС, так і в міжнародних справах. А також Польща широченно хоче допомогти Україні і підтримати Україну. Але це мало допоможе, бо питання тут у тому, що Росія не рахується з тими переговорниками. Росія підпорядковує переговори виключно своїм воєнним завданням на фронті», – вважає український військовий експерт Г. Перепелиця.

«Очевидно, що формат не діє, тому що в “мінському форматі” немає гарантів, які б гарантували виконання цих угод. Тим більше суб’єктом цієї війни є не ДНР і ЛНР, а є Росія. ДНР та ЛНР можна вважати військово-політичними підрозділами Збройних сил Російської Федерації. Жодних рішень вони не ухвалюють, а всі рішення приймає Генштаб Збройних сил Російської Федерації і Кремль, відповідно. Таким чином, усі ці формати є абсолютно недієві», – переконаний Г. Перепелиця.

За його словами, проблема ще і в тому, що в переговорному процесі немає чіткого позначення другого суб’єкта війни – Російської Федерації. «А відтак Росія нічим не зобов’язана і нічим не зв’язана. У “мінському форматі” стоять люди з боку ДНР та ЛНР, які нічого не вирішують і нічого не гарантують. І Україна виглядає як один-єдиний суб’єкт. Мають бути якісь гаранти, які будуть гарантувати дотримання (мирних угод). Гарантів – немає! Німеччину і Францію можна розглядати як посередників», – додає військовий експерт.

Той факт, що в межах мінських переговорів Росія не визнається, принаймні офіційно, однією зі сторін конфлікту на Донбасі, експерти називають одним з досягнень російської дипломатії. Крім того, від мінських угод і подальших переговорів у «мінському форматі» Росія отримує й інші відчутні вигоди. Головні з них – часткове заморожування конфлікту на Донбасі, розділення донбасівського та кримського питань, визнання маріонеткових ЛНР і ДНР такими, що де-факто існують, і легалізація їх як сторін перемовин. Мінські угоди та існуючий формат переговорів влаштовують Москву, тому й офіційний Кремль, і представники сепаратистів виступають проти будь-яких змін. Росія незадоволена лише темпами виконання Україною взятих на себе зобов’язань і відмінним від Росії трактуванням їх Києвом. Завдання Кремля – прискорити процес включення самопроголошених республік до складу України в їх сьогоденньому вигляді та перекласти зобов’язання з утримання проблемного регіону на Київ.

Для цього росіяни, за словами міністра закордонних справ РФ С. Лаврова, навіть «підготували розгорнутий, сторінок на вісім документ, який розглядає, наскільки дії Києва відповідають взятим на себе

зобов'язанням, і передали його державам – гарантам мінських угод» (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/3553148-novi-perehovory-schodo-donbasu-yak-shukauit-zaminu-minsku>).

С. Лавров заявив, що цей документ можна використовувати в рамках майбутніх контактів «нормандської четвірки» для «аналізу дій української влади». Водночас аналізувати свої дії та дії сепаратистів у рамках мінського процесу в Москві не планують.

Україні і країнам Заходу доводиться підтримувати мінський процес, хоча основні вигоди від нього отримує інша сторона. Київ змушений зберігати мінський формат, аби не бути звинуваченим у прагненні ескалації конфлікту. Водночас для західних країн важливо, аби зустрічі в Мінську проходили регулярно, аби демонструвати дипломатичні зусилля залагодження конфлікту на Сході України, заспокоюючи тим самим західну громадську думку щодо того, що військовий конфлікт на Донбасі немовби загашений. Утім, продовження мінських переговорів за очевидної відсутності прогресу у реалізації вже досягнутих домовленостей виглядає як прикриття нездатності Заходу протистояти російській агресії, так і самої російської агресії проти України. У цьому контексті поширеною серед експертів є думка про те, що європейським політикам, таким як Ф. Олланд і А. Меркель, мінські переговори потрібні як виправдання власного небажання рішучіше протистояти В. Путіну і вводити дійсно руйнівні санкції проти російської економіки. Від таких санкцій європейців утримує як страх перед російською військовою потужністю, так і усвідомлення того, що по-справжньому сильні санкції проти Росії неминуче бумерангом ударять і по європейській економіці.

Тож західні політики продовжують закликати до мирного вирішення конфлікту шляхом виконання мінських угод. У Європейському Союзі закликали тристоронню контактну групу активізувати переговори щодо врегулювання ситуації на Донбасі у зв'язку з останніми подіями в зоні проведення військової операції. «Мінські домовленості повинні виконуватися сумлінно, починаючи з повного спостереження за припиненням вогню і реальним відведенням важкого озброєння. Подальший імпульс необхідно надати переговорам у рамках тристоронньої робочої групи для повної реалізації мінських домовленостей в узгоджені терміни до кінця цього року», – йдеться в повідомленні прес служби Європейської служби зовнішньополітичної діяльності (<http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/v-ozhidanii-mira-kogda-nastupit-moment-istiny-dlya-minskih-soglasheniy-640146.html>).

Експерти зазначають, що в ЄС поки налаштовані на продовження «мінського формату» переговорів і більш жорсткої позиції по відношенню до РФ і бойовиків очікувати не варто. «Мінські угоди – це плід зусиль дипломатії ключових європейських країн Німеччини та Франції. Це дипломатичне дітище фрау Меркель. І якщо зараз сказати, що замість реалізації мінських угод ми спостерігаємо ескалацію конфлікту, то це де-

факто визнати крах зусиль дипломатичної машини ЄС, так званої “мсякої сили”, яка завжди лежала в основі ЄС», – зазначає В. Карасьов.

В. Фесенко, у свою чергу, вказує на те, що ЄС висловлює стурбованість і заявляє про неприпустимість таких дій бойовиків. «Чекати якоїсь іншої реакції навряд чи є підстави. Зараз була висловлена реакція в класичній дипломатичній формі», – констатував він, додавши, що питання нових санкцій на порядку денному не стоїть. «Очікувати, що зараз раптом через спалах військових дій ЄС введе санкції? Таких спалахів за останні півроку відбувалося вже кілька. ЄС не вводив нових санкцій навіть після Дебальцевого», – відзначив експерт. За його словами, нові санкції можуть ввести тільки, якщо буде якісно нова ескалація конфлікту, як то спроба захопити Маріуполь, наступ на Харків або використання російської авіації.

26 серпня в Мінську відбулися чергові консультації Тристоронньої контактної групи з урегулювання конфлікту на Сході України. Перед засіданням відбулися зустрічі представників чотирьох робочих підгруп – із безпеки, економічних, політичних і гуманітарних питань.

Як повідомив спецпредставник ОБСЄ в контактній групі М. Сайдик, переговорники висловили намір забезпечити тривале припинення вогню на Донбасі з 1 вересня. «Тристороння контактна група вважає важливим і необхідним з урахуванням початку нового навчального року досягти стійкого припинення вогню вздовж всієї лінії зіткнення як практичного кроку у забезпеченні виконання відповідних положень мінських домовленостей», – підкреслив М. Сайдик. У цьому зв'язку він зазначив, що «сторони домовилися 1 вересня спільно перевірити дійсне втілення цієї ініціативи».

Стали також відомі нові деталі переговорів. Зокрема, сторони прийняли рішення зустрічатися щотижня починаючи з вересня. Очікується також, що 8 вересня може бути підписана угода про відвід озброєння калібром менше 100 мм.

Президент України П. Порошенко тим часом наполягає на тому, що мінські угоди – єдиний шлях до припинення збройного протистояння на Сході. У своїй промові під час проведення Маршу Незалежності П. Порошенко наголосив, що «для України не існує альтернативи мирному врегулюванню. Рівно, як і безальтернативними на даний час є мінські домовленості, які підтримані і рішенням Радбезу ООН, і рішенням Ради Європейського Союзу, рішеннями всіх країн-членів нашої проукраїнської коаліції. За час їхньої дії, з лютого, Росія на сьогодні отримала можливість відчувати вплив санкцій, а ми – кількісно і якісно покращити і посилити нашу обороноздатність» (<http://www.president.gov.ua/news/vistup-prezidenta-ukrayini-pid-chas-provedennya-marshu-nezal-35841>).

У Берліні на зустрічі з канцлером Німеччини А. Меркель і президентом Франції Ф. Олландом Президент України заявив, що на сьогодні для врегулювання конфлікту на Донбасі не потрібно переходити до нових форматів перемовин, крім «нормандського і мінського форматів». «Я впевнений у тому, що ми не потребуємо нових форматів. У нас є формат Мінська, “формат нормандський”. Упевнений у тому, що в рамках цих

форматів ми можемо вирішити всі необхідні питання», – наголосив П. Порошенко.

Успіх мінських переговорів залежить тільки від позиції Москви, заявив посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України Д. Кулеба в ефірі «5 каналу» (<http://www.5.ua/video/Dmytro-Kuleba--interviu-90766.html>). «Порядок денний переговорів у Мінську залишається незмінним. Рішення напрацьовані та підготовлені, є завжди можливість здійснити прорив. Однак прорив залежить від політичної волі і сигналу з Москви, який треба дати ДНР/ЛНР – що робити, що говорити і на що погоджуватися», – зазначив Д. Кулеба.

Дипломат також висловив думку, що процес переговорів у Мінську необхідно підтримувати і виходити з нього не можна ні в якому разі. «Це як у суді: якщо є судова справа, яка тягнеться роками, виникають нові складності, експертизи, адвокати всіляко затягують процес – то це зовсім не означає, що треба кинути цей процес: ну і Бог з ним, давайте цей суд взагалі закриємо. Зовсім ні – треба пройти всі болісні випробування заради досягнення остаточної перемоги і досягнення необхідного результату», – підсумував Д. Кулеба.

«Альтернатива мінському процесу одна – війна та демографічний занепад», – написав на своїй сторінці у Facebook політичний аналітик П. Нусс (<http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1557843>). «Згоди не знайдено. Компромісу також. І це говорить лише про те, що українська делегація твердо стоїть на своїх пунктах, відстоюючи український інтерес. Крапка.

Альтернатива мінському процесу одна – широкомасштабне вторгнення другої армії світу на територію України. У результаті ми переможемо, але ціною глобального демографічного занепаду, адже тоді мобілізуватися мусять усі, в кого є навіть одна рука та три ноги. Надія на дипломатичну складову є, допоки існують важелі впливу на РФ – санкції. І останнє. Кожен день хиткого режиму припинення вогню – це десятки збережених життів українських воїнів. Можливо, це найголовніша мотивація, яка змушує, стиснувши кулак, йти на перемовини. Друга мотивація – відчутне військово-політичне послаблення агресора», – вважає аналітик.

Експерти вважають, що на Донбасі найближчим часом буде зберігатися напружена ситуація, а про майбутнє мінських угод можна буде судити по тих подіях, які відбудуться восени.

«Зараз усі будуть акуратні й обережні в оцінках і словах. Зараз у європейських столицях відпускний сезон. Остаточні оцінки буду даватися за результатами серпня. Ці оцінки прозвучать, швидше за все, тільки лише в ході зустрічі президентів “нормандському форматі” у вересні цього року», – каже В. Карасьов.

В. Фесенко вважає, що визначальними у подальшій долі «Мінська-2» стануть вибори на підконтрольних бойовикам територіях. «Якщо будуть проведені місцеві вибори в ДНР та ЛНР за їхніми правилами, це буде означати зрив політичної частини мінських угод. Якщо такі вибори пройнуть,

то ні про які особливості місцевого самоврядування на частині Донецької та Луганської областей не може йтися, це – ключовий момент», – сказав він.

Разом з тим подальші перспективи конфлікту на Сході України в цілому та мінських домовленостей зокрема значною мірою залежатимуть і від інших не менш важливих чинників: ресурсів РФ, мотивацій геополітичних акторів (США, ЄС), тиску міжнародного співтовариства, реальних політичних та економічних змін в Україні.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Відкриття третьої сесії Верховної Ради України 8-го скликання відбудеться 1 вересня о 14:00. Про це повідомляє прес-служба парламенту.

«Відповідно до ст. 83 Конституції України, відкриття третьої сесії Верховної Ради України восьмого скликання відбудеться 1 вересня 2015 року о 14 годині в сесійній залі Верховної Ради (місто Київ, вулиця Грушевського, 5)», – йдеться в повідомленні (*112.ua (www.112.ua)*). – 2015. – 27.08).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман і Президент України П. Порошенко вианували пам'ять бійців Національної гвардії України, які загинули у понеділок через трагічні події біля стін парламенту.

Президент України і Голова Верховної Ради України поставили лампадки і поклали квіти на місті, де загинув боєць Нацгвардії Ігор Дебрін.

Сьогодні помер ще один боєць Нацгвардії – Дмитро Сластиков, поранений під час протистояння під Верховною Радою України (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/114771.html)*). – 2015. – 1.09).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман закликає негайно розслідувати злочин біля стін парламенту та наголошує на відповідальності політиків.

«Сьогодні, коли український парламент прийняв важливі рішення, які децентралізують владу, які не дадуть змогу будь-кому узурпувати владу в Україні, стався жахливий терористичний акт під стінами Верховної Ради», – сказав В. Гройсман.

«Сьогодні скоєний злочин проти наших героїв, проти тих правоохоронців, які охороняли спокій та Верховну Раду», – підкреслив В. Гройсман, зазначивши, що багато з цих людей були учасниками АТО, воювали на Сході країни.

Голова Верховної Ради повідомив, що мав розмову з міністром внутрішніх справ, який проінформував, що поранення отримали близько 90

осіб унаслідок того, що «сволота, – я по-іншому сказати не можу, – кинула гранату в наших правоохоронців».

«Я вважаю, що повну відповідальність за те, що відбулося, несуть не тільки ті, хто кинув гранату в мирних правоохоронців, а й ті, хто їх привів сюди, хто закликав до непокори, і які мають нести політичну відповідальність за те, що сьогодні відбулося», – сказав В. Гройсман.

«Я як голова парламенту вимагаю від правоохоронців негайно знайти винних, заарештувати та покарати кожного з них, а політичні діячі, які призвели до цього, повинні взяти на себе всю повноту відповідальності», – заявив В. Гройсман.

Він запевнив, що українські парламентарії зроблять усе для того, щоб якомога краще надати допомогу всім потерпілим. «Ми все зробимо для того, щоб не дати нікому всередині країни розв'язати “другий фронт війни”», – сказав Голова Верховної Ради. «Це може бути вигідно тільки ворогам України, – констатував керівник парламенту. – Тим, хто керується з Кремля, хто спокій змінює на терор. Таким людям в Україні не місце» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/114771.html>). – 2015. – 31.08*).

***

Реформа з децентралізації, завдяки якій українські громадяни отримають реальну змогу брати участь у державному управлінні, є системним внеском у європейський розвиток України. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман перед розглядом питання про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України у понеділок, 31 серпня.

«Жодне рішення у житті нашої країни не давалося легко. Сьогодні ми стоїмо перед таким історичним рішенням, яке дозволить провести зміни, які були мрією багатьох у нашій країні», – сказав В. Гройсман, повідомивши, що у сесійній залі присутні представники органів місцевого самоврядування, і звернувшись до колег-депутатів із закликом висловлювати свою позицію професійно, а не вигуками «ганьба».

За 24 роки, зазначив Голова Верховної Ради, у країні не було створено таку систему врядування, за якої влада б повністю належала українському народові. «І я переконаний, що це історичне рішення ми маємо можливість прийняти сьогодні, – наголосив він. – Потрібно 226 голосів, щоб ми дали подальший рух європейським змінам до Конституції у частині децентралізації влади». Уперше, сказав В. Гройсман, зміни до Конституції «отримали знак якості Венеціанської комісії».

Разом з тим Голова Верховної Ради акцентував, що навколо питання про внесення змін до Конституції «дуже багато нісенітниць, неправди для того, щоб зупинити процес децентралізації в Україні». На думку В. Гройсмана, у децентралізації «не зацікавлені олігархи, чиновники, тому що саме навколо чиновників у нашій країні обертається життя». «А я би хотів, як і мільйони українців, щоб усе відбувалося навколо інтересів громадянина».

Звертаючись до парламентаріїв, багато хто з яких раніше представляв органи місцевого самоврядування, В. Гройсман зазначив: «Хіба не для того ми прийшли в парламент, щоб передати людям владу? Щоб не проводити монополізацію політичного життя тільки лідерами політичних партій?».

«Від нашого рішення залежить, якою буде Україна. Важкі рішення приймаються непросто. Те, що ми маємо сьогодні зробити, назавжди зупинить рабство українського народу перед його величністю чиновником. Влада буде належати людям, а Україна дуже незалежною, суверенною, єдиною, заможною державою», – заявив він.

«Децентралізація – це не чудо, яке сьогодні відбудеться, і завтра можна буде сидіти і нічого не робити. За місцеве самоврядування, за економіку потрібно боротися кожного дня. Децентралізація створить умови, за яких кожна громада матиме свої фінанси, свої можливості», – наголосив В. Гройсман.

Голова Верховної Ради заявив, що децентралізація є системним внеском у європейський розвиток України, і піддав критиці аргументи опонентів цієї важливої реформи. «Ми не маємо права піддатися на неправдиві аргументи, не маємо права зупинити децентралізацію. За кожен реформу потрібно боротися, і ми маємо боротися за вільну, незалежну, унітарну Україну, за право територіальних громад на самоврядування, на повноцінну владу, і це буде одним з важливих рішень нашого парламенту», – заявив В. Гройсман.

Він також нагадав, що рішенням Конституційного Суду законопроект про внесення Конституції щодо децентралізації влади визнаний таким, що повністю відповідає вимогам ст. 157 і 158 Основного закону.

«Ми маємо різні політичні погляди, різні погляди на реформу, але мені б хотілося, щоб ми показали всій країні справжній парламентаризм і не демонстрували неповагу до українського народу. Переконали, що за цю реформу нам ніколи не буде соромно. Це справжня європейська реформа», – підсумував керівник парламенту.

На пропозицію В. Гройсмана парламент вшанував хвилиною мовчання пам'ять народного депутата України І. Єрмеєва (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Topnovyna/114758.html>). – 2015. – 31.08).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман заявляє, що із запровадженням реформи з децентралізації буде проведена «справжня деолігархізація, децентралізація, чітка економічна політика на народження середнього класу, класу незалежних людей».

Під час брифінгу після голосування за Постанову про попереднє схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади у понеділок, 31 серпня, В. Гройсман назвав цей день «історичним днем в історії незалежної України».

Він подякував народним депутатам, які, за його словами, «не дивлячись на те, що їх залякували, знайшли у собі сили взяти на себе відповідальність».

«Кожна реформа потребує чіткої позиції лідерства, і я переконаний, що у залі Верховної Ради більшість справжніх лідерів, які можуть брати на себе відповідальність і відкрито дивитися людям в очі. Це є принципово важливим», – сказав керівник парламенту.

Тепер, за його словами, потрібно «провести децентралізацію і передати владу на місця людям». «Це реформа для українців, це європейська реформа, – наголосив В. Гройсман. – Ми зробимо все, щоб діалог усередині суспільства був продовжений».

«На превеликий жаль, зміни до Конституції у частині децентралізації стали заручником певної політичної боротьби. У нас боротьба має бути тільки одна – за Україну, а Україна зможе бути успішною тоді, коли люди отримують повноцінну владу. І перші кроки до цього ми з вами робимо – по децентралізації, по змінах до Конституції, по формуванню нових законів», – сказав В. Гройсман.

Голова Верховної Ради закликав усіх «до спільного розуміння цих процесів, до подальшої роботи над змінами до Конституції». «Думаю, що сьогоднішнє голосування у 265 голосів показало, що ми маємо потенціал для 300 голосів. Це означатиме, що в Україні відбудеться справжня реформа місцевого самоврядування», – сказав він.

«Маємо консолідувати 300 голосів для абсолютно демократичних змін. Я переконаний, що є можливості для діалогу, для того, щоб називати речі своїми іменами», – заявив В. Гройсман.

Керівник парламенту нагадав, що після прийняття змін до Основного закону парламент упродовж двох років має ухвалити ряд законодавчих актів у розвиток оновленої Конституції, зокрема, закон про префектів, про місцеве самоврядування, про службу в органах місцевого самоврядування, про державну службу.

При цьому він особливо наголосив, що зміни до Основного закону вносяться відповідно до законодавства, демократично, відкрито та прозоро, і піддав критиці позицію опонентів децентралізації.

Відповідаючи на запитання, Голова Верховної Ради заявив, що коаліція «не зруйнована». «Зрозуміло, що є ті чи інші думки під час дискусій у фракціях», – сказав В. Гройсман, відповідаючи на запитання журналістів. – «Думаю, що є абсолютно нормальний діалог, якщо ми будемо чути професійні аргументи один одного».

«Якщо ми будемо абсолютно професійно дивитися на ці речі, думаю, що жодних проблем у коаліції не має бути, – додав він. – Я ще раз усіх закликаю до якісної спільної роботи та прийняття виважених рішень». «Це якісні зміни, вони несуть децентралізацію, вони несуть справжнє місцеве самоврядування, і я думаю, що відкрити очі на це ніколи не пізно», – сказав керівник парламенту.

В. Гройсман зазначив, що зміни до Конституції готуватимуться до остаточного голосування, яке має відбутися до кінця поточного року.

«Я докладатиму всіх зусиль до того, аби боротися за кожен голос, за кожного представника коаліції. Ця реформа є справжньою, вона відповідає

Європейській хартії місцевого самоврядування. Я буду боротися за цю реформу, – заявив В. Гройсман. – Бути проти децентралізації – це бути проти України» *(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (http://www.rada.gov.ua/news/Top-novyna/114763.html). – 2015. – 31.08).*

***

Вице-спікер Верховної Ради О. Сыроид заявила о давлени на депутатів парламента в преддверии голосования за изменения в Конституцию Украины в части децентрализации. «Дело в том, что еще даже вчера (30 августа. – Ред.) вечером было очень много давления на депутатов. В частности, были и рассылки СМС, и другой способ», – сообщила О. Сыроид.

Ранее депутаты двух фракций коалиции Радикальная партия и «Самопоміч» заявили, что отказываются поддерживать предложенный П. Порошенко проект Конституции. По мнению депутатов, норма об определении особого статуса Донбасса в переходных положениях документа угрожает государственному суверенитету и независимости Украины, а сами конституционные изменения значительно усиливают полномочия главы государства *(РИА Новости РИА Новости Украина (http://rian.com.ua/). – 2015. – 31.08).*

***

Фракція «Самопоміч» виключила п'ятьох депутатів, які підтримали у першому читанні зміни до Конституції щодо децентралізації. Про це у Facebook повідомила нардеп В. Войціцька.

«Політичне та ідеологічне рішення фракції в скрутний для країни час: з великою пошаною до Г. Гопко, В. Пташник, О. Єднак, П. Кишкар і В. Кривенко виключені з фракції», – написала вона *(Gazeta.ua (http://gazeta.ua/). – 2015. – 31.08).*

***

Принятие изменений в Конституцию – единственный путь к миру. Об этом заявил народный депутат, заместитель председателя фракции «Оппозиционный блок» С. Левочкин. Оппозицию не устраивает предложенная децентрализация, поскольку люди, на самом деле, не получают достаточных полномочий. Кроме того, усиливается президентская ветвь власти. «Глава государства с помощью префектов получит возможность влиять на деятельность местных громад», – отметил С. Левочкин *(http://glavcom.ua/news/321210.html).*

По словам депутата, предложенные изменения в Конституцию предполагают перераспределение полномочий от представительской ветви власти в пользу президентской. «Путем обращения в суд префекты, например, смогут приостанавливать решения местных громад. А сами местные громады могут быть распущены не вышестоящей радой, а

непосредственно президентом. Это одна из проблем, которые мы видим в механизме децентрализации», – пояснил он.

Тем не менее, по словам С. Левочкина, «Оппозиционный блок» готов поддержать изменения в Основной закон, поскольку, по его мнению, это единственная возможность остановить конфликт на Востоке. «Мы прекрасно понимаем, что принятие изменений в Конституцию – это единственный путь к миру. Поэтому мы будем их поддерживать. Тем не менее, мы считаем эту децентрализацию не окончательной. Над ней еще нужно работать», – добавил он (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2015. – 31.08*).

***

Из-за сложившегося конституционного кризиса Верховная Рада должна пойти на перевыборы.

Об этом заявил народный депутат, один из лидеров «Украинского объединения патриотов – УКРОП» В. Куприй в эфире телеканала «NewsOne».

«Есть глубокий общественно-политический кризис в Украине. В любой демократической стране, чтобы не допустить дальнейшей эскалации конфликта, шли бы на перевыборы», – сказал он.

Он пояснил, что ряд партий выразили несогласие с предложенными изменениями. «Я считаю, что после заявлений “Самопомочи”, Радикальной партии и “Батькивщины” о государственной измене и о том, что такого не должно быть в Украине, этот процесс нужно останавливать вообще», – сказал депутат.

Кроме того В. Куприй считает, что в случае распада нынешней коалиции, новая коалиция в действующем парламенте маловероятна (*Хвиля (<http://hvylya.net/news/digest/rada-dolzyna-poyti-na-perevyiboryi-iz-za-konstitutsionnogo-krizisa-nardep.html>). – 2015. – 1.09*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент провів термінову нараду з участю керівників парламенту, уряду та силових структур щодо останніх подій біля Верховної Ради. Президент поставив вимогу ретельно вивчити обставини того, що сталося, знайти організаторів та проінформувати суспільство про винних у застосуванні сили та бойової зброї під час акції під стінами парламенту.

Президент зазначив, що, за останніми даними, у результаті нападу учасників акції під Верховної Радою на правоохоронців більше 120 людей поранено, в тому числі – учасники АТО, один загиблий, відомо про двох поранених іноземних журналістів. «Це – не зведення з фронту, де у нас три дні немає загиблих, артилерійських обстрілів, не гатять міномети», – наголосив глава держави, додавши, що ця тиша на Донбасі стала результатом

домовленостей про припинення вогню напередодні початку навчального року 1 вересня. Водночас, зазначив П. Порошенко, у центрі Києва прямо в серце був убитий український воїн, боєць Нацгвардії.

«Подібне політичне ставлення до українських правоохоронців, більшість з яких пройшли АТО, просто не може залишитися безкарним. Ключова відмінність, що за все це несуть відповідальність політичні сили. Задля того, щоб отримати декілька мандатів у районній владі, вони йдуть на вбивство. Задля того, щоб ослабити, атакувати українську владу, мене, як Президента та Верховного головнокомандувача, уряд, Верховну Раду, придумуються нісенітниці, закликають прийти під Верховну Раду озброєних людей, а потім ще намагаються уникнути відповідальності, переклавши відповідальність на якихось там хуліганів», – сказав глава держави.

Президент закликав негайно створити об'єднану оперативно-слідчу групу. «Ключова позиція – винними не мають залишитися лише виконавці, ті, хто висмикнув чеку і кинув РГО, ручну гранату оборонну з радіусом 25 м, не лише ті, хто доставав автоматичну зброю і натискав на курки, не лише ті, хто витягав бейсбольні бити і бив бійців Нацгвардії, але й їх організатори, у тому числі політичні, і замовники», – наголосив глава держави.

Президент закликав вести розслідування ефективно, швидко та максимально прозоро, щоб уся Україна і весь світ бачили, що сталося і хто організував ці події.

«Моє тверде наполягання – від відповідальності не має піти ніхто. Коли нам зараз потрібна міцна єдність проти агресора, на сьогодні, дякуючи зусиллям цих псевдопатріотів і провокаторів, в центрі столиці гинуть люди. Нам треба зараз продемонструвати чітку, злагоджену та ефективну дію влади», – заявив П. Порошенко.

У свою чергу, Прем'єр-міністр А. Яценюк назвав те, що відбулося, «злочином проти Української держави». «Усі політичні сили, які сьогодні начебто виступали на захист Української Конституції, блокуючи парламент і організовуючи безлад біля Верховної Ради, фактично знущалися на Конституцією і над Української державою. Вони повинні понести і політичну, і юридичну відповідальність», – наголосив глава уряду.

Голова Служби безпеки України В. Грицак повідомив, що заявки на проведення заходів біля парламенту подали 10 структур, зокрема Всеукраїнське об'єднання «Свобода», партія «УКРОП», Радикальна партія.

У нараді також узяли участь Голова Верховної Ради В. Гройсман, Прем'єр-міністр А. Яценюк, секретар Ради національної безпеки і оборони О. Турчинов, Генеральний Прокурор В. Шокін, голова Служби безпеки України В. Грицак, міністр внутрішніх справ А. Аваков, тимчасово виконуючий обов'язки командувача Національної гвардії України М. Балан
*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 31.08).*

***

Під час робочого візиту до Королівства Бельгія Президент П. Порошенко та Президент Європейської комісії Ж.-К. Юнкер обговорили питання запровадження Європейським Союзом безвізового режиму для українців і наголосили, що українська сторона досягнула прогрес у виконанні вимог.

П. Порошенко на прес-конференції подякував Ж.-К. Юнкеру за підтримку України в питанні запровадження безвізового режиму.

Відповідаючи на запитання стосовно ризиків для ЄС щодо нелегальних мігрантів, П. Порошенко зазначив, що «Україна не створює ніяких труднощів на кордоні з Шенгенською зоною». Глава Української держави додав: «Якщо Україна виконає всі необхідні параметри, то комісія безумовно надасть позитивний висновок, і країни-члени ЄС підтримають безвізовий режим. Тут немає міграційних ризиків».

У свою чергу Ж.-К. Юнкер зазначив: «Радий, що значний прогрес був зроблений в цьому питанні». Голова Єврокомісії нагадав, що 17 серпня Україна надала попередній звіт. Він підкреслив: «Я особисто зроблю все, щоб позиція Єврокомісії була якомога більш позитивно». За його словами, ще залишаються питання, які потребують вирішення, і українська сторона запевнила, що необхідні умови будуть виконанні.

Щодо зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, співрозмовники підтвердили, що вона має запрацювати в повній мірі з 1 січня 2016 р. П. Порошенко подякував президенту Юнкеру за допомогу в процесі ратифікації та імплементації Угоди про асоціацію. «У нас залишилось лише дві країни – Греція та Кіпр. Ми домовились звернутися з проханням щодо прискорення процесу ратифікації», – повідомив глава Української держави.

Співрозмовники також обговорили реформи в Україні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 27.08).

***

Президент України П. Порошенко та Президент Європейської комісії Ж.-К. Юнкер на зустрічі в Брюсселі обговорили розвиток та перспективи мінського процесу врегулювання ситуації на Донбасі та наголосили на необхідності повного виконання мінських домовленостей всіма сторонами.

Президент України за підсумками зустрічі наголосив, що для врегулювання ситуації у Донецькій та Луганській областях усі сторони мінського процесу мають здійснювати реальні кроки та виконувати всі зобов'язання, взяті на себе.

Президент особливо підкреслив, що Україна зі свого боку дотримується всіх пунктів мінських угод і працює на їх імплементацію.

Конституційний процес також є складовою виконання Україною зобов'язань мінських угод, зазначив він.

Водночас Президент України акцентував увагу на невиконанні домовленостей Росією. «Виконання мінських домовленостей з боку Росії не відбувається. Лише за останню добу Україна має втрати серед особового складу – 20 осіб за добу, з яких семеро загиблих унаслідок артилерійського вогню із заборонених мінськими угодами видів озброєння», – відзначив Президент. «Запорукою розв'язання чинною ситуації, безумовно, має бути негайне припинення вогню, відведення важкої артилерії, негайне звільнення всіх заручників і негайний доступ спостерігачів ОБСЄ до всіх окупованих територій, включаючи кордон», – заявив П. Порошенко.

Особливо Президент акцентував на питанні звільнення заручників. «Я наголосив на вимогах до Російської Федерації звільнити всіх заручників, включаючи Н. Савченко та О. Сенцова, який в умовах жахливого, несправедливого судочинства був засуджений у РФ лише за те, що він українець», – сказав він.

Зважаючи на складний розвиток подій на Донбасі сторони також обговорили консолідацію зусиль задля досягнення миру в Україні. «Ми обговорили певні “червоні лінії”, куди включається, у тому числі, й не проведення 18 жовтня і 1 листопада фейкових місцевих виборів на Донбасі. Ми вважаємо, що це становить серйозну небезпеку мінському процесу і закликаємо російську сторону утриматися від їх проведення», – сказав глава держави, додавши, що у разі невиконання домовленостей і далі очікує на подальше «запровадження персональних санкцій щодо осіб, відповідальних за порушення незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, у тому числі анексії Криму».

Відповідаючи на запитання журналістів щодо можливої зустрічі у «нормандському форматі», Президент зазначив, що постійно відбувається активна комунікація в режимі телефонних конференцій і не виключив, що «одна з них може пройти найближчим часом».

«Нам є що проговорити. Безумовно, я буду піднімати питання звільнення О. Сенцова та інших заручників, питання режиму припинення вогню, жертви серед мирного населення, відведення озброєння та встановлення постійних постів ОБСЄ, які будуть запорукою дотримання виконання зобов'язань», – сказав він.

«Франція та Німеччина діють відповідно до мандату, наданого Радою Європейського Союзу, і чітко координують свої дії з США, з керівництвом ЄС, щоб забезпечити на перших засіданнях як Тристоронньої контактної групи, так і телефонних розмов у “нормандському форматі” ефективне виконання всіх положень мінської Угоди», – додав П. Порошенко.

Разом з тим глава держави наголосив, що «не існує і не буде існувати ніякого Мінську-3», оскільки вже існує весь комплекс мінських домовленостей.

Президент також повідомив: Україна відтепер постійно порушуватиме питання «або запровадження миротворців на базі рішення РБ ООН для ефективного виконання мінських домовленостей, або використання спеціальної місії ЄС», яке також буде винесено на обговорення країн ЄС.

Президент подякував за єдність, яку демонструють наші європейські партнери, та зазначив, що позиції і Євросоюзу, і Німеччини, і Франції чітко підтверджують, що «Україна виконує всі зобов'язання, яка вона взяла на себе».

«Важливим сигналом нашої єдності є те, що звідки б не йшли сигнали – з Берліну, Парижу чи Брюсселю, вони показують – альтернативи мінському процесу, який базується на моєму Мирному плані, який схвалений Радою безпеки Організації Об'єднаних Націй, підтриманий Радою Європейського Союзу і всім світом, не існує», – наголосив глава держави.

П. Порошенко також подякував Ж.-К. Юнкеру та Європейській Комісії за повну підтримку українських ініціатив щодо виконання мінських угод, конституційного процесу.

Президент Європейської Комісії у свою чергу сказав, що задоволений візитом Президента України. Щодо імплементації мінських домовленостей Ж.-К. Юнкер наголосив: «Хочу підкреслити, що мінські угоди треба виконувати. Це стосується в головному Росії, оскільки не виглядає, що російська сторона виконує свої зобов'язання щодо стабілізації ситуації в Україні» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 27.08).

***

Президент П. Порошенко під час робочого візиту до Королівства Бельгія провів зустріч із Верховним представником Європейського Союзу із закордонних справ та політики безпеки Ф. Могеріні.

П. Порошенко підкреслив, що російські бойовики продовжують свідоме порушення мінських домовленостей, імітуючи відведення важкого озброєння та здійснюючи провокативні обстріли українських військових.

Глава держави наголосив, що лише широка міжнародна підтримка у протидії агресії РФ на Донбасі сприятиме якнайшвидшому політичному вирішенню конфлікту.

Співрозмовники наголосили на необхідності виконання Росією мінських домовленостей та обговорили умови продовження та посилення санкцій щодо РФ.

П. Порошенко та Ф. Могеріні обговорили підготовку до проведення неформального засідання Ради міністрів закордонних справ ЄС у Люксембурзі 4–5 вересня, на якому серед іншого обговорюватимуться питання допомоги Україні.

Ф. Могеріні підтримала Конституційну реформу в Україні. Вона запевнила, що ЄС зберігає єдність у підтримці України в цей непростий час.

П. Порошенко подякував за безкомпромісну позицію Європейського Союзу на підтримку українців О. Сенцова та О. Кольченка (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 27.08).

***

Президент П. Порошенко та Президент Європейської Ради Д. Туск під час зустрічі у Брюсселі обговорили ряд питань, насамперед, щодо ситуації на Донбасі та необхідних кроків для деескалації, наголосивши на необхідності імплементації мінських домовленостей.

Глава держави привітав досягнення домовленості про припинення вогню 1 вересня, але зазначив, що «не розуміє навіщо чекати тиждень і не зробити цього негайно». Президент наголосив на тому, що невиконання мінських домовленостей вимагає сильної та консолідованої відповіді, і висловив сподівання, що «у вересні Євросоюз продовжить санкції щодо фізичних та юридичних осіб, відповідальних за підлив територіальної цілісності і суверенітету України».

П. Порошенко та Д. Туск назвали неприйнятним і необґрунтованим рішення російського суду щодо О. Сенцова та О. Кольченка. Президент Європейської Ради висловив тверду позицію щодо неприпустимості нелегального утримання українців і громадян ЄС на території РФ.

Співрозмовники обговорили можливість збільшення присутності ЄС у мінському процесі.

Президент підкреслив, що Україна докладає максимальних зусиль для виконання у повному обсязі своїх зобов'язань за мінськими домовленостями.

Співрозмовники також обговорили ситуацію з окупованим Кримом. «Президент Д. Туск запевнив, що ЄС дотримується політики невизнання нелегальної анексії Криму та вживає консолідовані зусилля для відновлення суверенітету та територіальної цілісності України в міжнародно визнаних кордонах», – зазначив П. Порошенко.

П. Порошенко та Д. Туск також обговорили питання запровадження в повному обсязі зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Президент України ще раз підтвердив чітку спільну позицію, що ЗВТ має запрацювати з 1 січня 2016 р. Глава Української держави подякував за підтримку Д. Туском процесу запровадження Європейським Союзом безвізового режиму для українців. У свою чергу, Президент Європейської Ради висловив задоволення значним прогресом України в цьому питанні та сказав: «Ми хочемо бачити вільний рух між Україною та ЄС якомога швидше» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 27.08*).

***

Президент П. Порошенко проінформував віце-президента Д. Байдена про результати нещодавньої тристоронньої зустрічі з президентом Франції Ф. Олландом і канцлером Німеччини А. Меркель у Берліні, присвяченої узгодженню кроків щодо забезпечення виконання Росією мінських домовленостей.

Глава Української держави закликав американську сторону у тісній співпраці з європейськими партнерами надати консолідовану та рішучу відповідь на спроби Росії в черговий раз спровокувати загострення ситуації

на Донбасі, доказом чого стало значне зростання порушень режиму припинення вогню.

Президент України наголосив на виконанні Україною мінських домовленостей.

Д. Байден висловив підтримку реформам, які відбуваються в Україні, зокрема проведення конституційної реформи у сфері децентралізації.

Співрозмовники обговорили співпрацю у військово-технічній сфері і подальші контакти між Україною та США, зокрема в рамках заходів, запланованих у вересні під час 70-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку.

Віце-президент США підтримав зусилля нашої держави зі стабілізації макрофінансової ситуації та позитивно оцінив у цьому контексті досягнуту 27 серпня домовленість між Україною та Спеціальним комітетом кредиторів щодо реструктуризації державного боргу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*). – 2015. – 28.08).

***

Президент П. Порошенко під час зустрічі у Брюсселі з Прем'єр-міністром Бельгії Ш. Мішелем обговорив перспективи розширення двосторонніх відносин між країнами та підтримку з боку Бельгії України у її боротьбі за суверенітет, незалежність і територіальну цілісність та на шляху європейської інтеграції. Особливу увагу співрозмовники приділили питанням координації дій у процесі імплементації мінських угод, підтримки позиції України на засіданні Ради Європейського Союзу, координації дій під час спільних кроків у ініціативі створення міжнародного трибуналу з розслідування збиття літака МН17, який має бути затверджений рішенням Ради безпеки ООН. Президент подякував за тверду та чітку позицію Бельгії у підтримці України щодо необхідності безумовної та повної імплементації мінських угод, за позицію, яку країна займає у Раді Європейського Союзу, в тому числі – у питанні санкцій.

Окремо Президент висловив слова подяки за позицію Бельгії, яка до травня цього року очолювала Комітет Міністрів Ради Європи та активно сприяла імплементації політичних аспектів мінських домовленостей, зокрема щодо звільнення українських громадян, що незаконно перебувають під вартою в Росії – льотчиці Н. Савченко, а також нещодавно засуджених до ув'язнення режисера О. Сенцова (на 20 років) та О. Кольченка (на 10 років). Глава держави повідомив, що домовився із Прем'єр-міністром про продовження консультацій щодо розслідування причин авіакатастрофи літака МН17 у рамках Міжнародної слідчої групи, до складу якої входить Україна та Бельгія.

Відбувся широкий обмін думками щодо питань порядку денного відносин між Україною та ЄС. Президент наголосив на тому, що завершення процесу ратифікації Угоди про асоціацію державами-членами ЄС до кінця 2015 р. є вкрай важливим у контексті підтримки України.

Президент відзначив важливість підтримки з боку Бельгії у питанні лібералізації візового режиму між Україною та ЄС. «Було наголошено на важливості забезпечення успішних результатів оціночних експертних місій Єврокомісії», – сказав Президент і повідомив, що під час робочого візиту до Брюсселя отримав тверду підтримку Президента Європейської комісії Ж.-К. Юнкера, Президента Європейського Союзу Д. Туска. Глава держави подякував Прем'єр-міністру Бельгії за активну участь бельгійських фахівців у роботі згаданих місій.

Президент повідомив про позитивну оцінку головою уряду Бельгії зусиль України у впровадженні реформ, зокрема конституційної реформи.

Сторони домовилися розвивати наявні можливості двостороннього торговельно-економічного співробітництва та найближчим часом провести засідання міжурядової двосторонньої комісії. За словами Президента, українсько-бельгійське інвестиційне співробітництво має великий потенціал.

Президент запросив Прем'єр-міністра Ш. Мішеля відвідати Україну з офіційним візитом у зручний для нього час. Запрошення було з вдячністю прийнято.

У свою чергу, Ш. Мішель відзначив, що у рамках Європейського Союзу Бельгія наполягатиме на необхідності підтримки України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 27.08).

***

Президент П. Порошенко підписав Указ, яким вводиться в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 липня 2015 р. «Про стан реалізації заходів щодо захисту майнових прав та інтересів держави Україна у зв'язку із тимчасовою окупацією частини території України». Зважаючи на необхідність додаткових заходів щодо захисту прав та інтересів, Кабінет Міністрів має вжити невідкладних заходів щодо активізації роботи з відшкодування втрат, завданих тимчасовою окупацією частини території України.

Зокрема, запровадити здійснення на постійній основі уточнення розміру збитків, завданих перешкоджанням реалізації державою Україна на території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя права власності та майнових прав. Спільно із Національним інститутом стратегічних досліджень, інших науково-дослідних установ – підготувати позиції України щодо захисту майнових прав та інтересів держави.

Упродовж місяця уряд також має вжити заходів для проведення переговорів з російською стороною щодо врегулювання спору між Україною та Російською Федерацією щодо тлумачення та застосування Угоди між Кабінетом Міністрів України і урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій.

Міністерство закордонних справ має невідкладно розпочати процедуру закупівлі юридичних послуг, пов'язаних із захистом прав та інтересів України, з метою врегулювання спору між Україною і Росією щодо

тлумачення та застосування зазначеної Угоди. А спільно з міністерствами юстиції, економічного розвитку і торгівлі, енергетики та вугільної промисловості та іншими заінтересованими державними органами – підготувати стратегію захисту прав та інтересів України щодо її тлумачення та застосування.

Упродовж трьох місяців Міністерство закордонних справ також має залучити експертів для збору, аналізу та підготовки доказової бази, необхідної для захисту прав та інтересів нашої держави.

На Міністерство юстиції покладається завдання щодо надання правової допомоги громадянам України, права яких, у тому числі майнові, були порушені внаслідок тимчасової окупації частини території України.

Міністерства закордонних справ, енергетики та вугільної промисловості разом із міністерствами юстиції, оборони, інфраструктури, аграрної політики та продовольства за участю публічного акціонерного товариства НАК «Нафтогаз України» мають залучити кваліфікованих і високопрофесійних юридичних радників з метою захисту прав та інтересів України, пов'язаних із втратою, неможливістю використання державного майна, неотриманням доходів на території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя внаслідок їх тимчасової окупації Російською Федерацією. Зокрема, військового майна військових частин, закладів, установ та організацій Збройних Сил України, інших військових формувань, об'єктів газотранспортної та енергетичної систем, транспортної інфраструктури, об'єктів рибного господарства та флоту рибної промисловості.

Генеральна прокуратура України та Міністерство юстиції мають інформувати громадськість про дії України, спрямовані на захист своїх майнових прав та інтересів (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 26.08*).

***

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про заходи щодо створення меморіалу українських героїв».

Документом, зокрема, створюється Організаційний комітет з підготовки та проведення заходів зі створення меморіалу українських героїв, співголовами якого призначено Прем'єр-міністра і главу Адміністрації Президента. Також Кабінету Міністрів доручено затвердити у двомісячний строк план заходів зі створення у Києві меморіалу українських героїв.

Заступник глави АПУ Р. Павленко зазначив: «Україна вдячна героям, що віддали за неї своє життя. Суспільство прагне гідно їх вшанувати». Нині громадські активісти та ініціативні групи обговорюють різні ідеї, дискутують, шукають найкращі мистецькі та архітектурні рішення. За словами Р. Павленка, Указ Президента спрямований на об'єднання зусиль органів державної влади, місцевого самоврядування та громадянського суспільства. «Усі небайдужі громадяни зможуть знайти своє місце у роботі, спрямованій на те, щоб у столиці України – місті Києві постав меморіал, що нагадуватиме всім поколінням українців про подвиг українських героїв», –

підкреслив заступник глави АПУ (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>)). – 2015. – 29.08).

***

Президент П. Порошенко підписав Указ, яким затвердив порядок розгляду електронної петиції, адресованої Президентові України, та дав старт роботі відповідного сайту.

Як зазначається в документі, запровадження цього механізму здійснюється задля забезпечення реалізації права громадян на звернення до Глави держави з електронними петиціями та на виконання частини другої ст. 102 Конституції України і ст. 23_1 Закону України «Про звернення громадян».

«Запровадження петицій – це реальний механізм прямого звернення громадськості до Президента. Це ініціатива П. Порошенка, яка спочатку реалізувалася в ухваленні Закону “Про внесення змін до Закону України “Про звернення громадян” щодо електронного звернення та електронної петиції”, який Глава держави підписав місяць тому, а тепер трансформувалася в його Указі», – зазначив заступник глави Адміністрації Президента Д. Шимків, коментуючи підписання документу.

Щодо порядку та термінів розгляду електронних петицій в Указі зазначено, що відповідно до Закону «Про звернення громадян» на розгляд глави держави подаватиметься електронна петиція, на підтримку якої зібрано не менш як 25 000 підписів громадян протягом не більше трьох місяців з дня її оприлюднення.

Розгляд громадського звернення здійснюватиметься невідкладно, але не пізніше десяти робочих днів з дня оприлюднення інформації про початок її розгляду. Забезпечення їх розгляду покладається на Адміністрацію Президента України.

Для розгляду петиції створюватиметься робоча група для опрацювання порушених у зверненні питань із залученням до складу такої групи представників відповідних органів, а у разі потреби – представників інститутів громадянського суспільства, експертів, фахівців, консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів і служб, зазначається у документі.

Формування пропозицій щодо підтримки чи непідтримки звернення, проекту відповіді Президента здійснюватиметься протягом семи робочих днів з дня оприлюднення інформації про початок розгляду електронної петиції. Після чого вони подаються на розгляд Президентові України.

Публічне оголошення про підтримку або непідтримку главою держави електронної петиції розміщуватиметься на веб-сайті Офіційного інтернет-представництва Президента України, а його відповідь – у спеціальному розділі з питань електронних петицій зазначеного сайту.

У разі визнання за доцільне реалізувати викладені в електронній петиції пропозиції шляхом видання акта Президента України або внесення на розгляд Верховної Ради України відповідного законопроекту Адміністрація Президента України вживає в установленому порядку заходів щодо

підготовки таких проектів актів *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)). – 2015. – 28.08).*

***

Президент України П. Порошенко обговорив з головами Донецької та Луганської військово-цивільних адміністрацій ситуацію довкола проведення виборів на звільнених територіях.

Президент вислухав аргументацію голів ВЦА П. Жебрівського та Г. Туки і повідомив, що доручив міністрові внутрішніх справ забезпечити безпеку виборців, а також охорону виборчих дільниць і членів виборчих комісій. «Я неодноразово був у Маріуполі, знаю безпекову ситуацію в місті, тож відповідні органи влади мають зробити все, щоб вибори у Маріуполі відбулися», – сказав глава держави *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)). – 2015. – 29.08).*

***

Президент України П. Порошенко взяв участь в об'єднавчому з'їзді партії «Блок Петра Порошенка “Солідарність”» та партії УДАР. Глава держави привітав процес об'єднання двох партій, які протягом тривалого часу були близькими партнерами, та новообраного керівника об'єднаної політичної сили, яким став В. Кличко.

Виступаючи перед делегатами з'їзду, Президент наголосив на надзвичайній важливості процесу об'єднання у демократичному політичному таборі та суспільстві в цілому перед лицем зовнішньої агресії з боку Росії та внутрішніх загроз.

Президент зазначив, що нині для перемоги над ворогом України потрібні рішучість, сміливість і консолідація: «Так само, як рік тому, у ці дні ми маємо ефективно діяти перед пам'яттю тих, хто загинув за суверенітет, територіальну цілісність і незалежність України». Глава держави нагадав, що рівно рік тому регулярні частини Російської Федерації вторглися в Україну, і відбулася жахлива трагедія під Іловайськом. Разом із Президентом учасники з'їзду вшанували хвилиною мовчання пам'ять воїнів, загиблих у боях за незалежність країни. П. Порошенко навів слова Українського Гетьмана І. Мазепи: «Через незгоду всі пропали, самі себе зруйнували» та закликав усі демократичні проєвропейські політичні сили продовжити процес об'єднання. «Національний прапор України вартує сотень партійних прапорів», – наголосив глава держави.

Президент закликав зробити висновки з досвіду Української Народної Республіки. «Якби тоді всі об'єдналися, ніякий більшовизм би не пройшов. Ми би жили в іншій державі, і не було би пакту “Молотова-Ріббентропа”, не було би жахливих до- і повоєнних подій, і Україна були би іншою», – зазначив він.

Сьогодні, наголосив Президент, «ворог робить ставку на соціально-політичний вибух зсередини; на внутрішню дестабілізацію в Україні; на організацію диверсій та терористичних актів – на все те, що призвело би до

втрати Україною керованості, занурення її в хаос. У хаос, із якого потім обов'язково створиться новий порядок, але вже не український».

Глава держави закликав до політичної пильності. «Крім безпосереднього управління п'ятою колоною, загнаною нами у глибоке підпілля, Москва знаходить способи створювати псевдопатріотичні рухи і маніпулювати реальними патріотичними почуттями українців. Це прояв психологічної війни», – сказав П. Порошенко.

«Нам є з чим йти до людей. Політики повинні об'єднатися заради України в парламенті і берегти ту єдність, яку так мріє зруйнувати наш ворог», – наголосив Президент.

Глава держави зазначив, що люди мають об'єднуватися не стільки навколо лідерів, скільки навколо ідей, принципів, цінностей. Говорячи про програму нового партійного об'єднання, Президент зауважив, що вона за своїм змістом є близькою до програмних та ідеологічних засад європейських народних партій та висловив переконання, що найближчим часом об'єднана партія буде прийнята до лав Європейської Народної партії. «Впевнений в тому, що ми достойні гідно представляти в цьому об'єднанні європейських демократичних сил України», – заявив П. Порошенко.

Президент зазначив, що Україна стала європейським рекордсменом, маючи вже 235 партій. «Чи потрібно стільки Україні? Немає жодного сумніву в тому, що багато політичних сил мають майже однакові програми і існують окремо лише через гетьманські амбіції їх лідерів. Ми маємо спростувати тезу “де два українців, там три гетьмани”. Парламентсько-президентська модель потребує сильних, добре організованих і відповідальних політичних партій», – наголосив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 28.08).

***

«Сьогоднішній злочин, який був скоєний під прапорами різних політичних сил, у тому числі під прапорами політичної сили “Свобода”, повинен бути не просто розслідуваний, а покараний», – заявив Прем'єр-міністр А. Яценюк з приводу подій під Верховною Радою 31 серпня.

«Як громадянин України я вимагаю відповідно до ст. 348 Кримінального кодексу України позиттєвого ув'язнення для особи, яка кинула гранату, у результаті чого загинув строківик Національної гвардії України.

Також я звертаюсь до всіх політичних сил, підкреслюю – до всіх і, у першу чергу політичних сил коаліції, з вимогою публічно засудити цей злочин, тих політиків і ті політичні сили, які стояли за дестабілізацією країни, за наругою над українською Конституцією, за вбивством молодого хлопця і за пораненням десятків українських вояків.

Цинічність цього злочину полягає ще й у тому, що в той час, коли Російська Федерація і її бандити намагаються знищити Українську державу і

їм це не вдається на фронті на Сході, так звані «проукраїнські» політичні сили намагаються відкрити другий фронт усередині країни.

Ми єдині в рамках нашої демократичної коаліції, ми єдині з Президентом, урядом і всіма відповідальними громадянами країни в тому, щоб не допустити перемоги ні на одному, ні на іншому фронті. Перемога буде тільки на нашому фронті – на фронті збереження української державності, на фронті боротьби проти російського тероризму і на фронті змін у країні.

Організатори, замовники та виконавці цього злочину понесуть відповідальність», – ідеться в заяві глави уряду (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 31.08).

***

«Ми працюємо над внесенням змін до Закону України про Державний бюджет на 2015 р. Люди повинні відчувати, що реструктуризація й списання боргів має безпосереднє відношення до кожної української сім'ї і для країни в цілому, адже 4 млрд дол. списані з України і виключені з її боргових зобов'язань», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на позачерговому засіданні уряду в четвер, 27 серпня. Якщо реструктуризація буде завершена, пояснив Глава Уряду, частина коштів буде зекономлена, «в тому числі й та, яка витрачалась на обслуговування зовнішнього державного боргу».

«Зараз ми разом із міністром фінансів і Президентом України працюємо над тим, щоби частина списаних і зекономлених коштів пішла на підвищення соціальних стандартів», – наголосив Прем'єр-міністр, додавши, що про це рішення буде оголошено окремо.

Глава уряду доручив Міністерству фінансів України разом із Міністерством юстиції України підготувати проект закону, необхідний для завершення процедури реструктуризації.

Він нагадав базові умови реструктуризації боргових зобов'язань України: «Це списання 20 % боргів. Загальна сума, яка списується, – близько 4 млрд дол. США. Тобто ми знімаємо боргове навантаження з України і українців на 4 млрд дол. Ми переносимо на чотири роки всі виплати по тілу цього кредиту. Сума, яка передбачена на обслуговування державного боргу, не збільшується». «Це умови, які жодна велика країна – не член Євросони – ніколи не отримувала з 2000 р.», – наголосив глава уряду.

А. Яценюк також зазначив, що Україна «випускає інструмент, який зацікавлює інвесторів в економічному зростанні й зацікавлює інвесторів у вкладанні коштів в українську економіку» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.08).

***

Україна досягла домовленості з комітетом кредиторів щодо реструктуризації та часткового списання боргів.

«Очікуваний нашими ворогами дефолт не відбудеться. Україна досягла домовленості з комітетом кредиторів щодо реструктуризації та часткового списання боргів», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на позачерговому засіданні уряду в четвер, 27 серпня.

Як зазначив Прем'єр, «завдяки зусиллям міністра фінансів та уряду України нам вдалося отримати наступні умови.

Перше. 20 % боргових зобов'язань країни списується нашими кредиторами. Мова йде про те, що уряд України списав майже 4 млрд дол. США.

Друге. Вартість обслуговування наших кредитів не підвищується в загальному обсязі витрат, які здійснює Державний бюджет на обслуговування кредитів.

Третє. У найближчі чотири роки Україна не буде погашати тіло кредиту, і наші зобов'язання, які ми повинні були платити з 2015 р., переносяться на чотири роки.

Умови, які отримала Україна, не отримувала жодна країна, починаючи з 2000 р., яка не оголошувала дефолт. Тобто середній розмір списання, який можна було досягнути без оголошення дефолту, був не вище 10 %. Україна списала 20 % зобов'язань перед кредиторами» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.08*).

***

У четвер, 27 серпня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів зустріч із делегацією Всесвітнього Єврейського Конгресу на чолі з його Генеральним директором Р. Зінгером.

Р. Зінгер розповів про діяльність Всесвітнього Єврейського Конгресу у сфері відстоювання миру та глобального діалогу між народами і релігіями.

Генеральний директор Всесвітнього Єврейського Конгресу високо оцінив зусилля уряду України зі сприяння встановленню в країні міжетнічного та міжконфесійного порозуміння й співпраці. Він зауважив, що такий висновок є результатом не тільки аналізу ситуації в Україні, але і його зустрічей з релігійними діячами, єврейськими активістами, представниками різних верств українського суспільства.

А. Яценюк підкреслив, що послідовна боротьба, яку веде уряд України з антисемітизмом і всіма проявами ксенофобії, расизму та шовінізму, є невід'ємною частиною глибоко осмисленої стратегії української держави з утвердження фундаментальних прав і свобод людини та єдності українського суспільства. Прем'єр-міністр наголосив, що ця стратегія ґрунтується на відданості громадян України цінностям людської гідності, свободи і справедливості.

Сторони обговорили ряд питань, які стосуються сучасного стану міжнародних відносин, проблем, пов'язаних з агресією Російської Федерації проти України, а також питання єврейського життя в Україні. Особливу увагу було приділено підготовці до відзначення 75-х роковин трагедії у Бабиному Яру, які виповнюються у вересні наступного року.

У зустрічі взяли участь віце-президенти Всесвітнього Єврейського Конгресу А.Адамовський та Б. Фуксман, а також радники Прем'єр-міністра України В. Єленський та Й. Зісельс (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.08).

***

Збройні сили України мають повністю відповідати логістиці й стандартам країн-членів НАТО, а українські військовослужбовці – мати відповідні навички і тренування, – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час звіту Кабінету Міністрів про свою діяльність у п'ятницю, 28 серпня.

Одним із основних завдань А. Яценюк назвав те, що «до моменту юридичного вступу України в НАТО Україна повинна фактично вступити в НАТО»: «Це означає, що українські Збройні сили повинні цілком і повністю відповідати всій логістиці і стандартам країн-членів Альянсу, а українські військовослужбовці – мати відповідні навички та відповідне тренування».

Він зазначив, що в поточному році уряд виділив майже 100 млрд грн на фінансування Міністерства оборони України.

«Ми не будемо зменшувати видатки на фінансування військового відомства», – наголосив А. Яценюк.

Глава уряду також наголосив на необхідності в рамках реформи ЗСУ «посилення контрактної та професійної складової в наших Збройних силах» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.08).

***

«Корпоратизація “Укрзалізниці”» – це шлях до реального покращення послуг у системі залізничних перевезень, – наголосив під час звіту Кабінету Міністрів про свою діяльність у п'ятницю, 28 серпня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Після звіту міністра інфраструктури України А. Пивоварського А. Яценюк наголосив на важливості завершення корпоратизації «Укрзалізниці». «“Укрзаліниця” була “годувальницею”, у тому числі ключовим елементом корупції. Необхідно корпоратизувати “Укрзаліницю” і зробити з неї прозору транспортну компанію», – підкреслив глава уряду.

Він також нагадав, що був проведений тендер на проведення ремонтних робіт автодороги Львів – Івано-Франківськ: «Починали з мільярда, запропонували 700 млн, у результаті прозорого тендеру те, що хотіли побудувати за мільярд, – побудують за 510 млн». Уже 40 км цієї дороги побудовано, зазначив А. Яценюк (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.08).

***

«Або Росія приймає наші пропозиції, або кращих пропозицій для Росії не буде. Ті, хто брали в неї кошти, отримали політичний притулок у РФ. Нехай покличуть тих бандитів, яких вони прихистили, і з них забирають

гроші», – сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час звіту Кабінету Міністрів про свою діяльність у п'ятницю, 28 серпня.

Глава уряду нагадав, що Росія не була членом комітету кредиторів і «виступила з тим, що хоче отримати всю суму коштів»: «Можу їм передати публічну пораду: ті, хто брали гроші, отримали політичний притулок у Російській Федерації – нехай покличуть тих бандитів, яких вони прихистили, і з них забирають гроші. Або хай повернуть нам їх сюди, і ми з великим задоволенням проведемо процесуальні дії щодо кожного з тих, який отримував кошти і розграбував кошти української держави».

«Очікуваний нашими політичними опонентами дефолт не відбувся. Україна зробила все для фінансової стабілізації», – підкреслив А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.08*).

***

«У рамках завершення реформування правоохоронної системи необхідно завершити реформування прокуратури та ухвалити закон про Державне бюро розслідувань», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час звіту Кабінету Міністрів про свою діяльність у п'ятницю, 28 серпня. Глава уряду висловив вдячність парламентській коаліції, яка віддала голоси за закон про національну поліцію і звернувся до членів коаліції з тим, що необхідно завершити реформування правоохоронної системи.

«Ми не зможемо забезпечити законність і правопорядок і реальну боротьбу зі злочинністю, якщо не буде створене Державне бюро розслідувань, якщо не буде змінена підслідність і якщо в цілому всі правоохоронні органи та органи зі спеціальним статусом – це Служба безпеки України, Генеральна прокуратура, майбутнє ДБР, Національна поліція – не розмежують повноваження і не підвищать свою відповідальність в питаннях боротьби з злочинністю і корупцією», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.08*).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив Мінсоцполітики та головам ОДА разом із правоохоронними органами невідкладно скликати комісії щодо погашення заборгованості з заробітної платні. Про це глава уряду повідомив у «10 хвилинах» у неділю, 30 серпня.

А. Яценюк назвав неприпустимою заборгованість із заробітної платні. Глава уряду повідомив, що доручив Міністерству соціальної політики разом із керівниками обласних державних адміністрацій та правоохоронними органами невідкладно скликати комісії щодо погашення заборгованості з заробітної платні «і зробити все для того, щоб людина, яка працює, отримала свою заробітну платню у повному обсязі».

А. Яценюк також наголосив, що на порядку денному уряду стоїть «у цілому реформування системи оплати праці»: «У ній не вистачає справедливості. Тому уряд разом із Президентом і парламентською коаліцією

буде працювати над новою реформованою системою оплати праці для всіх українців» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 30.08*).

***

«Зовнішнє незалежне оцінювання є однією з взірцевих реформ у системі нашої освіти. Уряд не відійде ні на крок від продовження системи ЗНО», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час наради з директорами загальних середніх навчальних закладів у п'ятницю, 28 серпня. Глава уряду нагадав про кримінальну справу, порушену стосовно діяльності посадовців Центру оцінювання якості освіти: «Для мене як Прем'єр-міністра, це в першу чергу, ризик, який полягає в підірванні довіри до інституту зовнішнього незалежного оцінювання. Це є неприпустимим».

Глава уряду звернувся до органів прокуратури з тим, щоб відповідне розслідування було завершено: «Як Прем'єр-міністр я хочу конкретно почути, що там відбулось. Не чутки, не домисли, а конкретне звинувачення і конкретні посадові особи, які повинні понести відповідальність».

«Підкреслюю – повинні понести відповідальність посадові особи, а не система зовнішнього незалежного оцінювання. Вона працювала, працює і буде працювати», – наголосив він.

А. Яценюк також наголосив на важливості того, аби правоохоронні органи повернули вилучені сервери і комп'ютери, «тому що нам необхідно вже готуватися до наступного року до зовнішнього незалежного оцінювання» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.08*).

***

Уряд України виконує всі технічні умови для лібералізації візового режиму між Україною та Європейським Союзом, – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк по завершенні зустрічі з Прем'єр-міністром Литовської Республіки А. Буткявічюсом у п'ятницю, 28 серпня.

Запровадження безвізового режиму між Україною та країнами шенгенської зони А. Яценюк назвав надважливим питанням.

«Усі технічні умови, незважаючи на те, що їх є дуже багато і часто з'являються додаткові, – український уряд виконує. Перекоаний в тому, що в країнах-членах Європейського Союзу є політична єдність щодо необхідності надання Україні безвізового режиму», – наголосив він.

А. Яценюк також зазначив, що під час зустрічі з А. Буткявічюсом були обговорені питання проведення реформ в Україні та «необхідність утримання політичної єдності серед усіх політичних сил». «Буду дуже цінувати, якщо ви будете мати можливість зустрітися з представниками українських політичних сил, розповісти про те, як важко проводили реформи в вашій країні, але як ваші політичні сили були об'єднані навколо реформ», – звернувся він до глави уряду Литви. «Сподіваюсь, що таке звернення допоможе українському народу в нашому прагненні до змін, а українським політичним силам – до того, щоб усвідомити, що відповідальність за долю країни лежить на всіх політиках країни», – сказав Прем'єр-міністр України.

А. Буткявічюс зазначив, що запросить представників політичних сил України відвідати Литву, аби подивитися, як реалізувалися реформи в цій країні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2015. – 28.08).

***

Уряд України вносить до парламенту законопроект про збільшення соціальних стандартів для майже 12 млн українських громадян. Про це заявив у «10 хвилинах» Прем'єр-міністр України А. Яценюк.

Глава уряду нагадав, що чинний закон передбачав зростання мінімальної заробітної платні та прожиткового мінімуму з 1 грудня: «Але ми працювали над тим, щоб знайти фінансовий ресурс і підвищити мінімальну заробітну платню і прожитковий мінімум, а, відповідно, зарплати для українців, вже з 1 вересня. І таке рішення прийнято».

Загальний фінансовий ресурс, який необхідно було знайти для підвищення заробітних плат, пенсій, виплат та інших соціальних стандартів, за його словами, становив близько 10 млрд грн: «Ми їх знайшли».

А. Яценюк повідомив, що до парламенту вноситься законопроект, який передбачає збільшення соціальних стандартів для майже 12 млн українських громадян, зокрема для близько 3 млн працівників бюджетної сфери: «Вчитель без категорії отримає додатково 470 грн. Вчитель вищої категорії отримає додатково 605 грн. Сімейний лікар буде додатково отримувати 453 грн. А медсестра – 304 грн». «Працівники соціальної сфери та працівники культури також отримають підвищення. Зокрема, працівники соціальної сфери додатково будуть отримувати 304 грн. А працівники культури, наприклад, бібліотекар, – 348 грн», – повідомив він.

Українські студенти, яких є півтора мільйона, також отримають підвищення стипендій: «Студенти вищих навчальних закладів I і II категорії будуть додатково отримувати 112 грн. Студенти, які навчаються в навчальних закладах III–IV категорії, – 95 грн».

Глава уряду також повідомив, що одинокі матері після підвищення загалом будуть отримувати від 350 до 727 грн.

«Наші пенсіонери, які потребують найбільшої допомоги від держави, також отримають підвищення пенсії. Таке підвищення буде стосуватися 7,5 млн українських пенсіонерів. І мінімальна пенсія буде становити 1074 грн», – наголосив А. Яценюк.

Люди з особливими потребами додатково отримають від 100 до 200 грн.

«Таким чином, мінімальна заробітна платня, яка сьогодні в країні становить 1218 грн, з 1 вересня цього року становитиме 1378 грн», – наголосив він.

Це означає, що заробітна платня повинна піднятися не тільки в бюджетній сфері, підкреслив глава уряду: «Вона повинна піднятися в цілому по економіці – всі підприємства всіх форм власності повинні підняти заробітну платню для своїх працівників».

«Це той рідкий випадок, коли уряд турбується не про підвищення політичних рейтингів, а про підвищення заробітних плат, пенсій та соціальних стандартів. Прем'єр-міністр і моя партія та уряд не йдуть на вибори. Ми взяли всю повноту відповідальності за стан справ у країні. І ми будемо нести цю відповідальність», – наголосив він (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 30.08).

***

Із середини вересня розпочнеться набір до лав спецпідрозділу МВС «КОРД», а до кінця року громадськості представлять нову службу дільничних поліцейських. Про це глава МВС України повідомив 28 серпня під час засідання уряду, присвяченого виконанню Програми діяльності Кабінету Міністрів України.

За словами А. Авакова, у Міністерстві внутрішніх справ уже здійснено ряд кроків у напрямі реформування відомства. Одним з них є ліквідація кількох підрозділів, діяльність яких викликала негативний резонанс у суспільстві – ДАІ, ГУБОЗ, транспортної та ветеринарної міліції.

Міністр внутрішніх справ України зазначив, що сьогодні на заміну старим закритим структурам створюються нові підрозділи. Зокрема, працівники патрульної поліції вже вийшли на вулиці Києва, Львова та Одеси. Вони підготовлені за новими світовими стандартами, 70 % патрульних мають вищу освіту. При цьому результати опитування киян підтвердили, що новим патрульним довіряють близько 82 % жителів столиці.

За словами А. Авакова, 26 вересня нова патрульна поліція вийде на вулиці Харкова. У грудні нові поліцейські з'являться на вулицях Дніпропетровська, Миколаєва, Ужгорода та Мукачевого, Луцька та Хмельницького. До кінця року почнеться процес формування патрульної поліції в Тернополі, Херсоні, Чернівцях, Сумах, Чернігові, Вінниці, Івано-Франківську, Полтаві, Краматорську та Слов'янську, Сєверодонецьку, Рівному, Черкасах, Кіровограді, Запоріжжі, Кривому Розі та Маріуполі. Також на трасі Київ – Житомир найближчим часом з'явиться підрозділ дорожньої патрульної поліції, а пізніше – на автошляхах Київ – Львів і Київ – Харків.

Крім того, ще цього року Міністерство внутрішніх справ представить суспільству нових дільничних поліцейських, а також оновлені поліцейські дільниці навзамін старих пострадянських райвідділів міліції, єдиний call-центр 102 та нові сили спеціального призначення поліції «КОРД» (Корпус оперативно-раптові дії). До складу КОРД кандидатів почнуть набирати з 15 вересня, а до кінця року працівники цього спецпідрозділу вже заступлять на службу.

Глава МВС зазначив, що крім реформи поліції, яка є мейн-стрімом роботи міністерства, серйозно готуються до змін Державна служба надзвичайних ситуацій, Державна міграційна служба та Державна прикордонна служба. Ключовою у справі їх реформування має стати підтримка Українського народу.

«Мета цих змін одна: захист прав і свобод громадян, надання жителям і всім, хто приїздить до України, якісного нового сервісу європейського рівня», – наголосив А. Аваков (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2015. – 28.08).

***

Міністерство екології та природних ресурсів України своїм наказом затвердило Правила розробки родовищ нафти та газу. Цей документ перебуває нині на погодженні в інших міністерств, і вже найближчим часом буде переданий для реєстрації у Міністерство юстиції України.

Про це повідомила заступник міністра екології та природних ресурсів України С. Коломієць.

За її словами, Правила встановлюють основні вимоги до організації та здійснення розробки родовищ вуглеводнів і регламентують відносини суб'єктів господарювання, що виникають під час користування нафтогазоносними надрами, з метою їх комплексного та раціонального використання.

«До сьогодні в Україні не існувало єдиних правил, які б регулювали відносини на цьому ринку. У роботі використовувались інструкції часів СРСР, технічні вимоги, яких давно застаріли та купа інших нормативних документів різних відомств. Відповідно, це створювало умови для маніпуляцій та махінацій, адже відповідно до ситуації могли з'являтися нові документи та знаходитись нові правила. Зараз разом з геологами, екологами та учасниками ринку розроблений єдиний документ, який відповідає сьогоденню», – зазначила С. Коломієць.

Документ містить чітку класифікацію родовищ нафти і газу, правила їх підготовки до розробки, алгоритм підрахунку запасів нафти, газу і газового конденсату і геолого-економічної оцінки родовищ, правила спорудження та експлуатації свердловин, механізм контролю за розробкою та регулюванням процесу розробки родовищ. Окремий розділ присвячений охороні навколишнього середовища під час спорудження, пробної експлуатації свердловин, дослідно-промислової та промислової розробки родовищ нафти і газу. Радник Міністра екології та природних ресурсів О. Гончарук зазначив, що важливою частиною цих правил є окремо виписані особливості геологічного вивчення і розробки нетрадиційних скупчень вуглеводнів. «Особливостям розробки нетрадиційних скупчень вуглеводнів у Правилах не випадково присвячений окремий розділ, який містить важливі обмеження видобування нетрадиційних вуглеводнів. Так, наприклад, передбачається, що вода, яка застосовується під час приготування рідини для гідравлічного розриву пласта, має обов'язково бути в замкнутому циклі. Це важливе обмеження має зменшити ризики нанесення шкоди навколишньому природному середовищу та людям, на території проживання яких будуть проводитися відповідні роботи. Водночас як сам факт затвердження цих Правил, так і окрема увага до врегулювання видобутку нетрадиційних вуглеводнів – це важливий знак України нашим західним партнерам, який

показує нашу готовність вибудувати зрозумілі для них правила роботи в галузі», – пояснив він.

С. Коломієць також зазначила, що встановлення єдиних чітких правил розробки родовищ нафти та газу в Україні сприятиме посиленню енергетичної незалежності держави (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 27.08).

***

Мінагрополітики виконало 20 із 21 завдання, передбаченого Планом заходів з виконання Програми діяльності уряду. Про це заявив міністр аграрної політики та продовольства України О. Павленко під час під час засідання Кабінету Міністрів України.

Міністр підкреслив, що в Україні повністю проведено посівну та збільшено врожай ранніх зернових. Підконтрольні території Донецької та Луганської областей засіяні на 99 та 96 % відповідно. Виконано завдання щодо поставок деревини для будівництва фортифікаційних споруд у зоні АТО. На порядку денному – забезпечення умов для вдалого проведення жнив, продовження диверсифікації експортних поставок, підтримка дрібних і середніх виробників, спрощення умов ведення бізнесу. «У рамках політики децентралізації скасовано 14 дозвільних документів і шість ліцензій. У цілому, логістичний ланцюг в агросекторі скоротився на один тиждень. Знищено корупційну складову в обсягах 5 млрд грн. Один з наслідків – історичний експорт в 34,6 млн т», – наголосив О. Павленко.

Крім того, триває робота із залучення інвестицій у розвиток аграрного виробництва та збільшення долі переробної промисловості. «З успішної конференції у США ми привезли більш ніж півмільярда підтверджених інвестицій в агробізнес. Це портова логістика, насінневі заводи, переробні комплекси. Наша мета – експортувати продукцію з доданою вартістю. Не насіння соняшнику, а олію. Україна номер один у світі по цій галузі та номер три з експорту зернових. Отже, наша країна залишається ключовою в забезпеченні світової продовольчої безпеки», – повідомив міністр (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.08).

***

Мінрегіон відповідальний за впровадження головної реформи країни – децентралізації. Про це сказав віце-прем'єр-міністр, міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Зубко під час засідання уряду в п'ятницю, 28 серпня.

«Реформа від законодавчих змін уже опустилася на регіональний рівень. Уже сформовано 84 спроможні об'єднані громади, 75 з яких уже підуть на місцеві вибори на 25 жовтня 2015 р. Також прийнято 80 рішень про утворення об'єднаних громад і чекають відповідного схвалення обласними радами», – сказав Г. Зубко.

«Бюджетна децентралізація дала змогу додатково отримати в місцеві бюджети понад 53 млрд грн. Урядом профінансовано в розмірі 2,7 млрд грн з

Державного фонду регіонального розвитку 784 інфраструктурних проекти», – сказав він.

Урядовець підкреслив, що формування базового законодавства для впровадження децентралізації завершено. «Ми чекаємо на рішення парламенту по внесенню змін до Конституції України для остаточного закріплення нових повноважень місцевих органів влади, які вони отримали від центральної влади», – сказав Г. Зубко.

«Також очікують прийняття проект закону “Про місцеве самоврядування в Україні”, проект закону “Про місцеві органи виконавчої влади”, законопроект “Про префекта” і ще близько 100 проектів змін у галузеве законодавство», – додав він.

«Серед виконаних заходів – децентралізація державних фінансів, спрощення умов ведення бізнесу, передача на місцевий рівень повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю, розширення саморегулювання, приведення системи технічного регулювання у будівництві до вимог Євросоюзу», – розповів віце-прем’єр-міністр України.

«Нами підготовлений проект закону про передачу права розпорядження земельними ресурсами об’єднаним територіальним громадам», – сказав він.

Г. Зубко наголосив, що напрямами роботи Міністерства також є відновлення інфраструктури Донбасу (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 28.08).

ПОЛІТИКА

Представители Украины, Бельгии, Голландии, Малайзии и Австралии встретятся на этой неделе, чтобы согласовать стратегию проведения суда по крушению Боинга на Донбассе. Об этом сообщил министр иностранных дел Украины П. Климкин в эфире телеканала Интер (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3557144-ukrayna-y-esche-chetyre-strany-opredeliat-stratehyui-suda-po-boynhu>).

П. Климкин уточнил, что стратегия может быть согласована на уровне глав государств во время Генеральной ассамблеи ООН. По словам министра, он находится в постоянном контакте с представителями пяти стран, которые пострадали от уничтожения Боинга.

Страны рассматривают возможность создания трибунала путем подписания соглашения между пятью странами. По мнению П. Климкина, это действенный механизм, который позволит использовать возможности национальной юрисдикции. Он отметил, что наряду с этим существуют другие варианты решения проблемы (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 30.08).

***

Президент России В. Путин заявил, что обеспокоен продолжающимися «обстрелами населенных пунктов Донбасса украинскими силовиками». Об это он сказал в телефонном разговоре с канцлером Германии А. Меркель и президентом Франции Ф. Олландом, сообщает пресс-служба Кремля (<http://korrespondent.net/world/russia/3556844-putyn-pryzval-k-priamomu-dyalohu-mezhdu-kyevom-y-ldnr>).

«Путин высказал обеспокоенность продолжающимися обстрелами украинскими силовиками населенных пунктов Донбасса, наращиванием вооруженных сил Украины вдоль разграничительной линии», – говорится в сообщении.

Отмечается, что в разговоре была особо подчеркнута необходимость налаживания прямого диалога между Киевом и представителями ДНР и ЛНР, а также снятия финансово-экономической блокады с Донбасса (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 29.08).

***

Канцлер Германии А. Меркель и президент Франции Ф. Олланд считают предстоящие выборы на Донбассе угрозой минскому процессу. Об этом они заявили в телефонном разговоре с президентом России В. Путиным (<http://korrespondent.net/world/3556859-merkel-y-olland-vybory-v-donbasse-uhrozhaet-mynskomu-protsessu>).

«Олланд и Меркель подчеркнули, что противоречащие договоренностям сепаратные выборы в регионах, контролируемых сепаратистами, будут представлять угрозу для минского процесса», – цитирует представителя кабмина ФРГ РИА Новости (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 29.08).

***

Москва разрывает соглашение с Киевом о прямом железнодорожном и паромном сообщении через порты «Кавказ» и «Крым», говорится в документе правительства, размещенном на официальном интернет-портале правой информации. Речь идет о соглашении от 12 ноября 2004 г. (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3556614-rossyia-rastorhaet-sohlashenye-s-ukraynoi-o-priamom-soobschenyy-cherez-krym>).

«Минтрансу России уведомить Украинскую сторону о принятом в соответствии с настоящим распоряжением решении», – цитирует агентство РИА Новости распоряжение правительства, подписанное 25 августа.

Напомним, президент России В. Путин рассчитывает, что сроки сооружения моста в Крым будут выдерживаться, и к концу 2018 г. он будет сдан (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.08).

***

Объявление о начале избирательного процесса очередных местных выборов не касается депутатов районных в городе Киеве советов, говорится в сообщении Центральной избирательной комиссии (<http://korrespondent.net/ukraine/3556949-start-yzbyratelnoi-kampanyu-ne-kasaetsia-kyeva-tsyk>).

«Комиссией принято к сведению, что указанное объявление о начале избирательного процесса очередных местных выборов не касается отдельных выборов. А именно... депутатов районных в городе Киеве советов, первые выборы которых согласно решению Киевского городского совета от 23 июля 2015 № 787/1651 “Обода управления районами города Киева” назначены на 27 марта 2016 г.», – сообщили в ЦИК (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 30.08).

***

Центральная избирательная комиссия признала невозможным проведение очередных местных выборов 25 октября в прифронтовой зоне АТО в 91-м населенном пункте в Донецкой области и 31-м – в Луганской области. Такое решение было принято на заседании ЦИК в субботу на основании представлений глав Донецкой и Луганской областных военно-гражданских администраций П. Жебрийского и Г. Туки (<http://korrespondent.net/ukraine/3556916-v-tyk-reshyly-hde-v-pryfrontovoi-zone-vyborov-ne-budet>).

Согласно постановлению, в Донецкой области выборы не будут проводиться в городах Дебальцево, Константиновка, Докучаевск, Дзержинск, Авдеевка, Артемовск, Марьинка, а также ряде населенных пунктов в семи районах: Артемовском, Волновахском, Володарском, Константиновском, Марьинском, Старобешевском, Ясиноватском.

В Луганской области выборы не будут проводиться в Счастье, Попасной, а также отдельных населенных пунктах Новоайдарского, Попаснянского и Станично-Луганского районов.

В то же время в этот перечень не вошли Мариуполь и Лисичанск, хотя первоначально они также были в предложениях, поданных П. Жебрийским и Г. Тукой.

Также в соответствии с законом «О местных выборах» не будут проводиться выборы депутатов Донецкого и Луганского областных советов (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 29.08).

***

Около 100 правоохранителей получили ранения во время столкновений под Радой, заявил начальник милиции Киева (<http://korrespondent.net/ukraine/3557438-ranenyia-pod-radoi-poluchyly-okolo-100-sylovykov>).

Штурм здания Верховной Рады начался после того, как депутаты в первом чтении приняли поправку в Конституцию Украины, которые

касались децентрализации. У здания Верховной Рады собрались несколько сотен человек, среди которых были сторонники партии «Свобода» О. Тягнибока (который лично присутствовал среди протестующих) и Радикальной партии О. Ляшко.

Во время столкновения с правоохранителями активисты бросили в бойцов Нацгвардии ручную гранату. По словам начальника киевской милиции А. Терещука, бросивший гранату протестующий уже задержан. В Нацгвардии сообщают, что среди пострадавших более 50 военных Нацгвардии.

«Более 50 военнослужащих ранены, в том числе четверо тяжело раненных, среди них участники АТО», – сказала спикер Нацгвардии С. Павловская.

Также сообщается, что в результате взрыва неопознанного устройства под зданием ВР ранения получили журналисты 5-го канала и ТСН.

В свою очередь внефракционный нардеп В. Парасюк выразил мнение, что это могла быть спланированная провокация для того, чтобы обострить обстановку и столкнуть друг с другом правоохранителей и протестующих (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 31.08).

***

«Украинское объединение патриотов – УКРОП» призывает народных депутатов не поддерживать изменения в Основной Закон и присоединиться к общественным акциям протеста против узурпации власти Президентом (<http://glavcom.ua/news/321188.html>).

«Действия Президента П. Порошенко, направленные на волюнтаристское “проталкивание” поправок в Конституцию, производят впечатление сдачи национальных интересов врагам Украины в обмен на рост его личной власти. Мы надеемся, что П. Порошенко добровольно откажется от этих узурпаторских планов, так как в случае их успешного воплощения власть в Украине возьмет В. Путин», – говорится в заявлении партии, которое зачитал во время митинга «Изменение Конституции – право народа» под Верховной Радой член политсовета УКРОПа, глава Киевской городской организации партии Д. Симанский.

В заявлении подчеркивается, что УКРОП является сторонником идеи децентрализации «как средства борьбы с коррупцией и стимула экономического развития», но выступает против попыток Президента установить контроль над местным самоуправлением.

«Мы требуем, чтобы поправки к Конституции, касающиеся децентрализации, были приведены в соответствие с выводами и рекомендациями Венецианской комиссии. Права префектов должны быть существенно ограничены, их назначение должно происходить с учетом мнения местных громад. И самое главное – Президент не может иметь права распускать избранные гражданами местные советы по собственной прихоти», – отмечают в УКРОПе.

«Украинское объединение патриотов» настаивает, что поправки в

Конституцию по сценарию Кремля открывают путь к «ползучей федерализации» и амнистии преступников и террористов. «Предоставление особого статуса оккупированным территориям Донецкой и Луганской областей создаст смертельно опасный для целостности страны прецедент, когда исключительных полномочий будут требовать в других регионах – прежде всего в тех, где благодаря сговору “ваты” с властью готовится реванш пророссийской оппозиции – “Оппозиционного блока”», – сказано в заявлении УКРОПа.

В рамках процесса мирного урегулирования конфликта на Донбассе статус временно оккупированных территорий может регулироваться отдельным законом, но не Конституцией, отметили в УКРОПе (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2015. – 31.08).

***

Изменения в Конституцию Украины в части децентрализации – это сценарий, которого требует президент Российской Федерации В. Путин. Об этом сообщил народный депутат А. Ильенко (ВО «Свобода»).

«Мы категорически против пункта, который фактически декларирует порядок местного самоуправления, а де-факто особый статус Донбасса в Конституции. На наш взгляд это недопустимо. Это, по сути, есть реализация того сценария, который требует Путин, мы выступаем против этого», – отметил депутат.

«Этот закон – прямой путь к деградации украинской государственности, это создание какой-то альтернативной политико-правовой реальности на территории Украины. По словам А. Ильенко, «на оккупированных территориях не может быть больше прав, во всяком случае до тех пор, пока там не будет украинской власти» (*Независимое Бюро Новостей* (<http://nbnews.com.ua/>). – 2015. – 31.08).

***

Премьер, лидер партии «Народный фронт» А. Яценюк заявляет, что эта политическая сила не будет выдвигать своих кандидатов на предстоящие в октябре местные выборы (<http://korrespondent.net/ukraine/3556448-partyia-yatsenuika-ne-poidet-sama-na-mestnye-vybory>).

Лидер «Народного фронта» намекнул на объединение с БПП и УДАРом на этих выборах. «Очень важно, чтобы все демократические партии были едины в том, чтобы на этих выборах не допустить реванша Януковича и не допустить того, чтобы у нас был раскол в демократическом лагере», – отметил А. Яценюк.

«Считаю, что тот формат коалиции, который есть сегодня в Верховной Раде Украины, – это основной формат для продолжения реформ и на этом этапе очень важно удержать единство коалиции в парламенте и удержать это единство...», – добавил он.

В тоже время, замглавы фракции «Блок Петра Порошенко»

И. Кононенко заявил, что вопрос объединения БПП и Народного фронта на сегодня не стоит. «На сегодняшний день вопрос об объединении партий не стоит, хотя никогда не говори никогда. Я не исключаю, что такое объединение будет актуально и будет обсуждаться и возможно так и произойдет», – отметил он.

Ранее СМИ со ссылкой на источники писали, что «Блок Порошенко» и «Народный фронт» договорились о слиянии. Договоренности политсил предусматривают также создание единой фракции в парламенте. Отмечалось, что соглашение якобы было достигнуто в ночь с 21 на 22 августа при участии президента П. Порошенко и премьера А. Яценюка.

Согласно данным соцопросов, партия Яценюка самостоятельно не преодолевает проходной барьер на местных выборах (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 28.08).

***

Объединение «Блока Петра Порошенко», УДАРа В. Кличко, и возможно, «Народного фронта» А. Яценюка – это попытка спасти систему нынешней власти от развала, заявил директор Украинского института анализа и менеджмента политики Р. Бортник.

«Рейтинги Президента падают, осенью мы, скорее всего, будем иметь нового лидера политических мнений, и это уже не будет Порошенко. Поэтому с целью спасти построенную сегодня структуру коалиции, которая реально состоит из двух с половиной политических сил – БПП, “Народного фронта” и УДАРа, президент пытается зафиксировать это объединение. Поскольку объединяться могут только равносильные партнеры, то на сегодня БПП будет просто поглощать своих бывших партнеров, которые оказались не столь удачливыми в информационной пиар-борьбе», – сказал Р. Бортник. Главной целью подобного поглощения является, по словам политолога, концентрация административного ресурса и исполнительной вертикали ради победы на предстоящих местных выборах. «Я рад такому объединению, поскольку таким образом будет повышена, а не размыта в глазах общества, ответственность этих политических сил. И людям станет понятно, кто реально отвечает за то критическое экономическое, политическое, военное положение, в котором находится сегодня Украина. Я думаю, что потенциально это объединение – очень хорошая братская могила для этих политических сил», – подытожил Р. Бортник (*РИА Новости Украина* (<http://rian.com.ua>). – 2015. – 31.08).

***

«Оппозиционный блок» считает своей победой решение правительства уже с 1 сентября 2015 г. поднять размер минимальных зарплат, пенсий, стипендий и выплат бюджетникам. Об этом заявила народный депутат от «Оппозиционного блока» Н. Королевская (<http://glavcom.ua/news/321198.html>).

«Мы считаем такое решение Кабмина победой оппозиции. Ведь раньше

они обещали рост минимальной зарплаты и прожиточного минимума с 1 декабря 2015 г. Это прекрасно, что соцстандарты улучшатся, но что даст это якобы “достижение” Кабмина людям? При нынешних ценах и уровне инфляции – это просто моментально “проестся”», – сказала народный депутат, которую цитирует пресс-служба «ОБ».

Минимальная зарплата вырастет чуть больше, чем на 150 грн – с 1218 до 1378 грн, стипендии студентам – на 100. «И это притом, что при замороженных с декабря 2013 г. всех соцвыплатах власть должна была проиндексировать доходы людей на 75 %», – подчеркнула Н. Королевская.

«Оппозиционный блок» уже с начала новой сессии парламента будет настаивать на индексации доходов украинцев с учетом инфляции и роста цен», – заявила она (*Главком (<http://glavcom.ua>). – 2015. – 31.08*).

ЕКОНОМІКА

Динамика реструктуризации является положительной, поскольку наблюдается постоянное уменьшение количества и объема таких кредитов в портфелях банковских учреждений.

Об этом заявила директор Департамента банковского надзора НБУ Е. Рожкова во время круглого стола, посвященного обсуждению путей решения проблем валютных заемщиков на законодательном уровне.

По словам Е. Рожковой, сегодня банки заняли активную позицию, пытаясь урегулировать проблемы валютных кредитов физических лиц. Она отметила, что динамика реструктуризации является положительной, так как наблюдается постоянное уменьшение количества и объема таких кредитов в портфелях банковских учреждений.

«По состоянию на 1 января 2015 г. ипотечных кредитов насчитывалось 73,5 тыс. объемом 3,6 млрд дол. США. По состоянию на 1 августа 2015 г. общее количество ипотечных кредитов составило 55,7 тыс. объемом 2,4 млрд дол. США. Причем, как отметили банкиры, основные пики спада активности заемщиков, желающих на договорных условиях реструктуризовать собственные валютные обязательства, пришлись именно на время рассмотрения и принятия в Верховной Раде Украины законопроекта № 1558-1, предусматривающего нерыночные и популистские условия реструктуризации. Поэтому взвешенная и сбалансированная политика при решении этой чувствительной проблемы является необходимой как никогда», – рассказала Е. Рожкова.

Она также сообщила, что НБУ стремится к скорейшему решению проблем украинских валютных заемщиков, выступая за реальные механизмы защиты и поддержки малообеспеченных и социально незащищенных слоев населения. «Мы поддерживаем необходимость добровольного решения проблемы на приемлемых для банков и заемщиков условиях. Одновременно мы приветствуем единую консолидированную позицию, достигнутую

банками в процессе подготовки отдельного законопроекта, который объединит механизмы существующих меморандумов о реструктуризации потребительских кредитов в иностранной валюте», – отметила она (*Цензор.НЕТ* (http://censor.net.ua/news/349813/v_nbu_zayavili_o_pozitivnoyi_dinamike_restrukturizatsii_valyutnyh_kreditov)). – 2015. – 30.08).

***

Нацбанк знизив офіційний курс золота, а паладій, срібло та платина подорожчали, повідомляє офіційний сайт НБУ.

Таким чином, Національний банк України встановив такі курси банківських металів за 10 тройських унцій:

Золото – 238442.14 грн

Срібло – 3059.18 грн

Платина – 209735.87 грн

Паладій – 116096.22 грн (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495711-usi-dorogotsinni-metali-okrim-zolota-stali-dorozhchimi-nbu-3>)). – 2015. – 30.08).

***

Платежный баланс Украины в январе – июле 2015 г., по предварительным данным, сведен с дефицитом 862 млрд дол., что почти в 5,3 раза меньше дефицита на уровне 4,545 млрд дол. за аналогичный период 2014 г. Об этом говорится в сообщении Национального банка.

По данным НБУ, в июле платежный баланс сведен с профицитом 438 млн дол. против дефицита в 2014 г. на уровне 263 млн дол.

При этом профицит текущего счета в первом полугодии составил 88 млн дол. против дефицита за аналогичный период прошлого года в размере 2,744 млрд дол.

Счет операций с капиталом платежного баланса за семь месяцев сведен с профицитом на уровне 339 млн дол., что на 11,9 % ниже профицита за семь месяцев предыдущего года.

Финансовый счет платежного баланса в январе – июле сведен с профицитом на уровне 1,289 млрд дол., что на 897 млн дол., или на 241 %, меньше показателя за январь – июль 2014 г.

При этом по информации регулятора, чистый отток прямых иностранных инвестиций (сальдо) в январе – июле составил 1,360 млн дол., в том числе в июле отток составил 149 млн дол.

Платежный баланс Украины в январе – июне 2015 г., по предварительным данным, сведен с дефицитом 1,3 млрд дол., что почти в 3,3 раза меньше дефицита на уровне 4,282 млрд дол. за аналогичный период 2014 г. (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2015/08/31/8520116/>)). – 2015. – 31.08).

***

Самым лучшим способом сделать государственные шахты неубыточными, это вложить деньги в те шахты, которые еще могут работать и закрыть те, которые являются бесперспективными. Для этого государству понадобится миллиард долларов. И это реально сделать за год или полтора года. Такое мнение высказал министр энергетики и угольной промышленности Украины В. Демчишин.

Глава ведомства также напомнил, что в коалиционном соглашении речь шла о четырех годах государственной поддержки. Это будет как раз период, когда государственные шахты будут планомерно оптимизироваться. Эту работу мы должны провести в течение года, или полгода. Однако это нереально.

Поэтому, лучшим методом будет финансово сбалансировать те шахты, которые могут работать без убытков. Остальные в течении этого времени должны быть закрыты, – пояснил министр, добавив, что за это время можно перевести весь сегмент, который контролирует государство, в безубыточность.

В. Демчишин также заверил, что сегодня на государственных шахтах, не сильно, но увеличивается объем добычи. При определенных положительных сдвигах, можно наращивать объем, что позволит снизить себестоимость и, соответственно, сделать безубыточными, – уверен министр (*Украинское рейтинговое агентство «УРА»* (<http://ura-inform.com/ru/economics/2015/08/31/pravitelstvu-neobkhodimo-okolo-milliarda-dollarov-chtoby-spasti-ugolnuju-otrasl>). – 2015. – 31.08).

***

Інформація ДАК «Українські поліметали» та Мінекономіки, поширена у ЗМІ, про передачу дочірнього підприємства «Укрбурштин» у власність офшорній компанії не відповідає дійсності і є міфом. Про це заявила керівник санації ДП «Укрбурштин» О. Левкович під час прес-конференції.

«Дочірнє підприємство “Укрбурштин” ДАК “Українські поліметали” включене до переліку підприємств, які не підлягають приватизації. Іншими словами: ані корпоративні права, ані основні засоби цього підприємства передати іншим фізичним або юридичним особам є неможливим, і законом це не передбачено. Тому інформація про те, що підприємство може бути передане іноземній компанії чи вийти з державної власності є міфом, який навмисно розповсюджується у ЗМІ», – пояснила О. Левкович.

Нагадаємо, міністр фінансів України А. Абронавічус сказав про те, що керівництво компанії ДАК «Українські поліметали» у рівненському суді боротиметься проти офшорної компанії, яка хоче забрати державне підприємство «Укрбурштин». Разом з тим легітимність голови ДАК «Українські поліметали» К. Лісничого викликає сумніви у експертів. За словами экс-голови ДАК «Українські поліметали» О. Гребенюка, нинішнього голову підприємства К. Лісничого призначено в порушення відповідної

процедури. Зокрема, кандидатура К. Лісничого не погоджена всіма акціонерами ДАК «Українські поліметали», а відтак його повноваження на цій посаді можуть бути визнані недійсними (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495874-informatsiya-pro-peredachu-ukrburshtinu-u-vlasnist-ofshorniy-kompaniyi-ye-mifom-o-levkovich>). – 2015. – 31.08).

***

Аграрии уже намолотили 37 млн т зерновых Украинские с/х производители на сегодняшний день уже намолотили почти 37 млн т зерна. Об этом заявил министр агрополитики и продовольствия А. Павленко во время отчета на заседании правительства.

По его словам, сейчас жатва идет почти рекордными темпами. На сегодня уже было намолочено почти 37 млн т зерновых, а это – на 2 млн т больше, чем за 2014-ый период.

Более того, по его словам, на Донетчине было намолочено 1,350 млн т, а в Луганской же области – почти 800 тыс. т зерновых. Напомним, что Минагропрод прогнозирует валовой сбор зерновых в стране в 2015 г. на уровне 60 млн т, при этом экспорт зерновых в текущем году (июль 2015 г. – июнь 2016 г.) может быть до 36 млн т (*Украинское рейтинговое агентство «УРА»* (<http://ura-inform.com/ru/economics/2015/08/28/agrarii-uzhe-namolotili-37-millionov-tonn-zernovykh>). – 2015. – 28.08).

***

У січні – липні 2015 р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва, порівняно з аналогічним періодом 2014 р., становив 96,5 %, у т. ч. у сільськогосподарських підприємствах – 96,1 %, у господарствах населення – 96,9 %. Про це повідомили у Держстатистики.

Водночас за інформацією відомства, загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень – липень 2015 р., порівняно з відповідним періодом 2014 р., зменшився на 0,2 %, у т. ч. продукції рослинництва – збільшився на 3,3 %, продукції тваринництва – зменшився на 6,0 %.

Також додамо, що середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації зросли на 57 %, у т. ч. продукції рослинництва – на 70 %, тваринництва – на 47 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495868-obsyag-silskogospodarskogo-virobnitstva-v-ukrayini-skorotivsvya-na-3-5>). – 2015. – 31.08).

***

Комісія Державіаслужби України з розгляду прав на використання повітряних ліній розглянула заявки авіакомпаній на маршрути. Відповідне повідомлення розміщене на офіційному сайті відомства.

Авіакомпанії Дарт комісією рекомендовано видати призначення на чартери Київ – Тель-Авів, Одеса – Тель-Авів і Вінниця – Тель-Авів. Останнє призначення видали на період єврейського Нового року, а також на систематичні чартери за маршрутами Київ – Хургада і Київ – Шарм-ель-Шейх.

Компанії Дніпроавіа також дозволили використовувати чартери на період святкування єврейського Нового року за трьома вищевказаним маршрутами. Крім того, Дніпроавіа може почати виконувати регулярні рейси Івано-Франківськ – Стамбул, Дніпропетровськ – Франкфурт, Мюнхен, Берлін. Комісія рекомендувала збільшити частоти Дніпроавіа на маршруті Москва – Дніпропетровськ з 14 до 21 рейсів.

Авіакомпанії Yanaig рекомендовано видати призначення на чартери на період святкування єврейського Нового року на маршрут Одеса – Тель-Авів і право на регулярні рейси Одеса – Бухарест і Одеса – Кишинів.

Авіакомпанія Роза Вітрів отримала призначення на регулярні з Києва до Бангкока, Тенеріфе, Дубровника, Коломбо з Дніпропетровська, Львова та Києва в Дубай, з Харкова до Барселони і зі Львова до Ларнаки.

МАУ видали дозвіл на виконання чартерів Вінниця – Тель-Авів, а також на чартери: з Києва, Харкова, Одеси, Львова Запоріжжя в Шарм-ель-Шейх, Хургаду, а також з Києва до Анталії, Кітіллу, Каяні, Ла-Роману, Попрад, Аліканте, Ейлат. Також МАУ спільно з Розою Вітрів зможуть виконувати рейс Київ-Гоа (Індія). Роза Вітрів при позитивному результаті зможе літати двічі на тиждень, МАУ – один раз на тиждень.

Авіакомпанії UM Air і Браво планується видати призначення на маршрути для регулярних перевезень на маршрутах Київ – Копенгаген, Київ – Ларнака і Київ – Стокгольм. Також Браво рекомендується літати за маршрутом Київ – Лондон, Київ – Штутгарт, Київ – Ганновер і Київ – Кельн.

Комісія Державіаслужби рекомендувала видати авіакомпанії Атласджет України призначення на маршрут Львів – Неаполь, Дніпроавіа – Івано-Франківськ – Болонья та Львів – Болонья, UM Air – Київ – Неаполь і Київ – Болонья, Браво – Київ – Неаполь і Київ – Болонья, МАУ – Київ – Венеція і Львів – Болонья (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495698-v-ukrayini-aviakompaniyam-dozvolili-vidkriti-reysi-za-novimi-marshrutami-mayzhe-po-vsomu-svitu>). – 2015. – 30.08).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Рейтингове агентство Standard & Poor's теж порівняло до дефолту результати домовленості України з міжнародними кредиторами про реструктуризацію боргу і списання його частини.

Агентство підтвердило довготерміновий кредитний рейтинг України на останньому переддефолтному рівні «СС», але попередило, що будь-які пропозиції України про обмін її облігацій чи про схожу реструктуризацію її боргу в іноземній валюті будуть класифіковані вже як власне дефолт.

При цьому агентство дало для України негативний прогноз. Як мовиться в його повідомленні, «це відображає нашу оцінку, що дефолт за валютним боргом України є, по суті, безсумнівним фактом, враховуючи заявлені позиції уряду України і складне макроекономічне середовище».

Нагадаємо, у четвер, 27 серпня, інше рейтингове агентство Fitch знизило довгостроковий кредитний рейтинг України в іноземній валюті з рівня «СС» до рівня «С», що відповідає «неминучості дефолту». Причиною такого рішення стали значні втрати для власників облігацій за умовами домовленості з Україною, а саму домовленість агентство оцінило як кризову реструктуризацію боргу, вчинену саме з метою уникнути дефолту
(Інформаційна агенція «Вголос»
(http://vgolos.com.ua/news/shche_odne_reytyngove_agentstvo_pryrivnyalo_spysannya_borgu_ukraini_z_defoltom_190396.html). – 2015. – 29.08).

***

Міжнародне рейтингове агентство Standard & Poor's Ratings Services прогнозує зростання економіки України в 2016 р. на рівні 2 %, що відповідає прогнозам ключових кредиторів України – Міжнародного валютного фонду і Світового банку.

Про це йдеться в повідомленні агентства, розміщеному на корпоративному сайті.

«Ми підтверджуємо довгостроковий кредитний рейтинг України в іноземній валюті на рівні “СС”, однак прогноз за рейтингом негативний, – йдеться в повідомленні. – Макроекономічна ситуація в Україні залишається вкрай непростою. Ми очікуємо, що в 2015 р. падіння економіки становитиме близько 15 %, проте вже в 2016 р. можливе зростання до 2 %, а в 2018 – до 4%»
(iPress.ua
(http://ipress.ua/news/agentstvo_sp_proгнозує_shcho_v_2016_rotsi_zrostannya_ekonomiky_ukrainy_mozhe_sklasty_2_137348.html). – 2015. – 30.08).

***

Експорт українських товарів у липні скоротився на 35,3 %, до 2 млрд 919 млн дол., передає УНН з посиланням на данні Нацбанку України.

Найбільше зниження було зафіксовано в галузі експорту мінеральних продуктів –46,4 %, до 245 млн дол., а також машин, устаткування, транспортних засобів та приладів –51 %, до 248 млн дол. Найменше зниження було зафіксовано в експорті Продовольчих товарів і сировини для їх виробництва –20,2 %, до 1 млрд 59 млн дол.

Платіжний баланс у липні був зафіксований з профіцитом у 438 млн дол.
(Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495945->

eksport-tovariv-u-lipni-skorotivsyia-na-35-3). – 2015. – 31.08).

***

У січні– липні 2015 р. порівняно з відповідним періодом 2014 р. індекс промислової продукції скоротився на 19,5 %. Про це йдеться у повідомленні Держстатистики.

При цьому, у добувній промисловості та розробленні кар'єрів за підсумками семи місяців випуск продукції зменшився на 23,4 %, у тому числі у добуванні кам'яного та бурого вугілля – на 54,5 %, сирової нафти та природного газу – на 5,7 %, металевих руд – на 10 %, інших корисних копалин та розробленні кар'єрів – на 13,4 %.

У переробній промисловості індекс промислової продукції становив 81,4 %.

За інформацією відомства, на підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів випуск продукції знизився на 12 %.

«У виробництві м'яса та м'ясних продуктів випуск продукції знизився на 3,7 %, переробленні та консервуванні фруктів і овочів – на 23,1 %, виробництві олії та тваринних жирів – на 20,5 %, молочних продуктів – на 8,5 %, продуктів борошномельно-круп'яної промисловості, крохмалів та крохмальних продуктів – на 6,8 %, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 17,8 %, какао, шоколаду та цукрових кондитерських виробів – на 22,7 %, напоїв – на 15 %», – йдеться у повідомленні.

Також додамо, що у текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів індекс промислової продукції становив 91,5 %, у т. ч. у текстильному виробництві – 93,1 %, виробництві одягу – 94,4 %, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 82 %.

Також, за інформацією відомства, у машинобудуванні, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, індекс промислової продукції становив 77,9 %.

«У виробництві комп'ютерів, електронної та оптичної продукції індекс промислової продукції становив 62,2 %, електричного устаткування – 84,5 %, машин і устаткування загального призначення – 87,2 %, машин і устаткування для сільського та лісового господарства – 100,3 %, металургії – 63,7 %, добувної промисловості та будівництва – 60,5 %, інших машин і устаткування загального призначення – 80 %, у виробництві автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів – 102,7 %, залізничних локомотивів і рухомого складу – 30,2 %», – йдеться у повідомленні **Українські Національні Новини** (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495872-indeks-promproduktsiyi-v-ukrayini-za-7-misyatsiv-skorotivsyia-na-19-5-derzhstatistiki>). – 2015. – 31.08).

***

В Україні 1 сентября резко повысятся цены на электроэнергию почти на 20 %. Подорожання коснеться всіх – и городского населения и жителей сел.

Производители електроенергії уверяють, що підвищення назрело уже давно, а експерти уверяють: нові цифри завишені.

Якщо раніше за кіловатт потребителі платили 37 коп., то з 1 вересня за кожен використаний кіловатт електроенергії доведеться заплатити 45,6 коп. Цей тариф діє, якщо загальний обсяг використаного електричествa за місяць не перевищив 100 кіловатт.

Для тих же, хто перевищує цю норму, будуть діяти інші умови: якщо ви потребили від 100 до 600 кіловатт – заплатите за кожен по 79 коп. А тим, хто перевищив показник в 600 кіловатт, доведеться платити по тарифу 1,48 грн (*From-ua.com* (<http://www.from-ua.com/news/356127-v-ukraine-rezko-dorozhaet-elektroenergiya.html>). – 2015. – 31.08).

***

Експорт продукції групи «Молочна продукція, яйця, мед» у першому півріччі 2015 р. становив 160,1 млн дол., що майже вдвічі менше торішнього показника у 311 млн дол. США. Про це повідомили у прес-службі Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».

За словами директора Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки», академіка НААН (Національної академії аграрних наук. – Ред.) Ю. Лупенка, у зв'язку із односторонньою заборонаю Росією імпорту українських сирів, продукція цієї групи вже не є експортним товаром з високою залежністю від країн СНД.

«Якщо раніше Росія імпортувала найбільшу частку цієї продукції, то зараз її немає навіть у першій двадцятці. За шість місяців цього року Російська Федерація імпортувала української молочної продукції на 1,9 тис. дол.», – сказав він.

За інформацією відомства, за шість місяців поточного року основними імпортерами продукції цієї групи виступають Ірак (12,4 %), США (9,4 %), Об'єднані Арабські Емірати (5,8 %), Молдова (5,7 %), Казахстан (5,6 %) та Німеччина (5,5 %).

Причому, порівняно з аналогічним періодом 2014 р., частка українського експорту до США збільшилася майже у 7,5 разів, до ОАЕ – більш ніж удвічі, до Молдови – в 1,6 раза, а до Німеччини – в 1,4 раза.

Також додамо, що помітно збільшилися обсяги експорту до Єгипту (4,3 %), Бангладеш (4,3 %), Грузії (3,3 %) та Пакистану (3,0 %).

За словами Ю. Лупенка, сукупно ці топ-10 країн імпортують майже 60 % української молочної продукції, яєць і меду, зазначив науковець.

«У першому півріччі 2015 р. до 20-ки імпортерів увійшли Азербайджан (2,9 %), Данія (2,8 %), Узбекистан (2,3 %), Туркменістан (2,2 %), Сирія (2,2 %), Марокко (2,1 %), Вірменія (1,6 %), Афганістан (1,5 %), Нігерія (1,5 %) та Саудівська Аравія (1,4 %).

Загалом вони імпортують близько 21 % продукції цієї групи», – зауважив він (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495919-eksport-molochnoyi-produktsiyi-u-i-pivrichchi-skorotivsiya-vdvichi>). – 2015. – 31.08).

***

Поголів'я худоби станом на 1 серпня 2015 р. становить 4,4 млн голів, що на 7,1 % менше, порівняно з серпнем 2014 р., повідомляє Державна служба статистики України.

«Поголів'я корів зменшилося на 2,3 млн (на 6,2 % менше), свиней – 7,7 млн (на 3,3 % менше), овець та кіз – 1,7 млн (на 6,0 % менше), птиці всіх видів – 248,8 млн (на 4,8 % менше).

При цьому у господарствах населення утримувалось 70 % загальної чисельності великої рогатої худоби, у т. ч. корів – 77 %; свиней – 51 %, овець і кіз – 88 %, птиці – 52 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495866-pogolivya-khudobi-v-ukrayini-zmenshilos-na-7-1>). – 2015. – 31.08).

***

Вартість бареля нафти на ринку в перспективі 3-6 місяців може опуститися до ціни 30 дол. за барель, але в перспективі одного року стабілізується на позначці 50-60 дол. Таку думку висловив екс-помічник міністра енергетики США, виконавчий директор ініціативної групи з енергетики в університеті RICE (Х'юстон) Ч. Макконнелл.

«У перспективі 3-6 місяців вартість бареля нафти може опуститися до ціни 30 дол. Серйозним підривним фактором у цьому процесі стане стабілізація на Близькому Сході, вихід нових гравців на ринок, що спричинить подальше збільшення поставок деякими країнами, які прагнуть захопити ринкові ніші», – повідомив Ч. Макконелл.

Однак, за його словами, при цьому, імовірно, в наступні 12 місяців ринок нафти стабілізується в межах 50-60 дол. за барель (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1495703-amerikanskiy-ekspert-zprognozuvav-padinnya-tsini-nafti-do-30-dol-za-barel>). – 2015. – 30.08).